

Lunds universitet
Historiska institutionen
HISK37
Joachim Östlund
Rikke Hallberg
2021-01-12

2021

Auktoritet genom dåtidens kameralins

EN JÄMFÖRANDE STUDIE AV HUR AUKTORITET
PORTRÄTTERAS I FOTOGRAFIER AV DEN AMERIKANSKA
URSPRUNGSBEFOLKNINGEN FRÅN TIDIGT 1900-TAL OCH
1930-TALET.

Viktoria Waga

Innehållsförteckning

1. Inledning	s.1
1.1 Syfte.....	s.2
1.2 Forskningsläge	s.3
1.3 Källmaterial & metod.....	s.5
1.3.1 Källmaterial	s.5
1.3.2 Metod.....	s.6
1.3.3 Bild och seende.....	s.7
1.3.4 Tillvägagångssätt	s.9
1.3.5 Urval	s.10
1.3.6 Avgränsning	s.11
1.4 Teoretiskt perspektiv	s.12
1.4.1 Postkolonialism.....	s.12
1.4.2 Representation.....	s.13
1.4.3 Begreppsdefinition: Auktoritet.....	s.15
1.4.4 Begreppsdefinition: Ackulturation.....	s.16
1.4.5 Begreppsdefinition: Identitet.....	s.17
2. Historisk bakgrund.....	s.19
2.1.1 Definition av den amerikanska ursprungsbefolkningen.....	s.19
2.1.2 Den amerikanska ursprungsbefolkningens historia	s.19
2.1.3 Antropologisk fotografering.....	s.20
2.1.4 Definition av uppsatsens användning av tvång.....	s.20
3. Analys & undersökning	s.22
3.1 Edward Curtis.....	s.22
3.1.1 Bilaga 1: High Hawk.....	s.22
3.1.2 Bilaga 2: Sioux Chiefs	s.23
3.1.3 Bilaga 3: Sitting Bear	s.24
3.1.4 Bilaga 4: Hamasaka.....	s.25
3.2 Horace Poolaw	s.27
3.2.1 Bilaga 5: Sindy & Hannah Keahbone	s.27
3.2.2 Bilaga 6: Huan-hooah (Silver Horn).....	s.28

3.2.3. Bilaga 7: To-ga-mote & Kuan-to-hup.....	s.30
3.2.4. Bilaga 8: Gui po-lau & Tsomah.....	s. 31
3.3 Diskuterande analys	s.32
4.Sammanfattning & slutsats	s.36
5.Källförteckning & bilagor.....	s.37

1. Inledning

Enligt det kinesiska ordspråket; ”en bild säger mer än tusen ord”¹ kan vi läsa in mer i en bild än vad vi kan få förklarad från en skriven text. Det räcker att kasta ett öga på en bild för att förstå vad den föreställer. Människan har länge velat skapa bilder av den verklighet de levte i, något vi kan se genom bevarade grottmålningar som är cirka 64 000 år gamla.² Viljan att skapa och måla av den verklighet vi levte i är något vi idag kan glädjas av. När en konstnär målar av verkligheten finns det alltid en risk att konstnären gör en tolkning av objektet, därför kan det argumenteras att en målning inte visar den ”riktiga” verkligheten. Om däremot ett fotografi skulle tas av samma objekt skulle det visa en miniatyr av verkligheten, precis som den ser ut för blotta ögat.³ I denna uppsats kommer jag att studera fotografier av den amerikanska ursprungsbefolkningen⁴ från början av 1990-talet och se hur auktoritet porträtteras i fotografierna. Jag kommer att studera fotografier från två olika tidsepoker och jämföra dem, för att kunna se hur förändringen i porträtteringen av auktoritet framställs. Jämförelsen kommer att göras med fotografier från 1930-talet, för att studera om den kolonisation och ackulturation som deras samhälle och kultur gick genom kan ses i porträtteringen. I uppsatsen kommer jag att ge en historisk överblick av Nordamerika under slutet av 1800-talet och koloniseringen av den amerikanska ursprungsbefolkningen.

Den expansion mot väst som skedde under slutet av 1800-talet och in på 1900-talet som uppsatsen berör, är ett aktuellt ämne än idag. Den amerikanska ursprungsbefolkningen har länge fått stå ut med rasism och förtryck och i ”Black Lives Matter”-demonstrationer som tagit upp diskussionen om rasism, har även ursprungsbefolkningen fått sin röst hörd. När afroamerikanen George Floyd blev mördad av poliser i Minneapolis, ställde sig ursprungsbefolkningen på afroamerikanernas sida. Liksom afroamerikanerna har ursprungsbefolkningen genom historien utsatt förtryck, men till skillnad från afroamerikanerna har deras historia blivit nertystad. Den rasism och förtryck som de fått stå ut med syns aldrig eller sällan i media. Det är få i Amerika som faktiskt vet vad den amerikanska regeringen gjorde mot ursprungsbefolkningen under koloniseringen av Amerika. Idag kan rasismen mot dem visa sig genom att de har svårt att köpa hus, få ett jobb eller till exempel köpa en bil. Det förtryck och den våld de utsatts för genom historien, hamnar i skymundan och syns inte. Under president Donald Trumps tid i Vita huset har försummelsen

¹ <https://www.phrases.org.uk/meanings/a-picture-is-worth-a-thousand-words.html>, (2020-11-02).

² <https://varldenshistoria.se/kultur/arkeologi/stenaalderns-konstnarliga-mysterium>, (2020-11-02).

³ Sontag, Susan, *On Photography*, London 2008, s. 4.

⁴ I uppsatsen kommer jag att skriva den amerikanska ursprungsbefolkningen eller ursprungsbefolkningen, endast vid citat kommer jag att använda begrepp som anses vara nedvärderande eller rasistiska.

av den amerikanska ursprungsbefolkningen om möjligt blivit värre. Under Coronapandemin har de inte fått ta del av det finansiella stöd som regeringen lovat hela den amerikanska befolkningen, något som bara inkluderat vissa stammar i landet. Ett annat exempel på försummelsen är att regeringen har beslutat att borra efter olja och bygga pipelines på ursprungsbefolkningens territorium, trots stora protester och avtal som säger att marken tillhör dem.⁵

Under BLM-demonstrationerna fick ursprungsbefolkningen tillfälle att ta upp den kulturella appropriering som de utsätts för. Deras kultur används i t ex halloweenutklädnad eller som maskot och logga för olika sportlag. Tack vare protesterna och vädjan från ledare från ursprungsbefolkningen valde b la baseballaget "Cleveland Indians" att byta namn och logga. Valet grundade sig i att försöka minska det rasistiska och emotionella övergrepp som ursprungsbefolkningen har fått stå ut med under flera år.⁶ I en tid då rasism och förtryck får komma till ytan, kan uppsatsen försöka ge en förståelse och ett intresse för hur förtrycket ledde till förändringar i deras kultur. Genom att studera fotografier från två olika tidsepoker och jämföra förändringarna i dem, finns det förhoppningar att uppsatsen kan visa hur förtrycket och motståndet porträtterades i fotografier.

1.1 Syfte och frågeställning

Den amerikanska ursprungsbefolkningen var under 1800-talet tvungna att förändra sin livsstil när deras civilisationer blev hotade av den kolonisering som amerikanerna förde med sig. Expansionen mot väst spred sig och tvingade ursprungsbefolkningen att anpassa sig till den amerikanska regeringens krav. På grund av koloniseringen av Amerika tvångsförflyttades ursprungsbefolkningen.⁷ Till följd av koloniseringen och den ackulturation som ursprungsbefolkningen gick igenom, förlorade de sin auktoritet och deras kulturella identitet förändrades. Uppsatsens syfte är att studera hur porträtteringen av auktoritet i fotografier av den amerikanska ursprungsbefolkningen förändras under första hälften av 1900-talet⁸. Förändringen kommer att studeras genom en jämförelse av fotografier mellan tidigt 1900-tal

⁵ Linsroth, J.P. "Why Natives in US Support Black Lives matter", *Counterpunch*, juni 2020, <https://www.counterpunch.org/2020/06/26/what-natives-in-the-us-support-black-lives-matter/>, (2020-11-02).

⁶ Anderson, R.J, *Cleveland Indians To Change Team Name that the Franchise Has Had For Over A Century*, CBS Sports, 14 december, <https://www.etonline.com/cleveland-indians-to-change-team-name-that-the-franchise-has-used-for-more-than-a-century-157812> (2020-12-16).

⁷ Bengal, Rebecca, "To Walk in Both Worlds", *Aperture*, september 2020, nr: 240, s. 32–41, <https://eds-a-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=10c7b267-3fc3-429b-8c8e-c2f1a7a65e0f%40sdc-v-sessmgr01> (2020-11-22).

⁸ Fotografierna är tagna mellan 1907 och 1930.

och 1930-talet, för att se hur förändringen ser ut genom en kameralins. Genom att studera porträtteringen av auktoritet i fotografier, vill jag se hur den förändring som de genomgick skedde. Valet att studera auktoritet grundar sig i att ursprungsbefolkningen förlorade sin auktoritet i den ackulturation de tvingades genomgå. De fotografier från början av 1900-talet som kommer att ingå i uppsatsens källmaterial, kommer att vara fotograferade av en vit man, vilket tillhandahåller fotografier ur den vita kolonistörens synvinkel. Fotografierna från 1930-talet är fotograferade av en fotograf som tillhörde den amerikanska ursprungsbefolkningen, vilket ger jämförelsen en tvåsidig bild; dels från den vita mannens och dels från ursprungsbefolkningens synvinkel. Fotografierna från början av 1900-talet som jämförelsen bygger på, kommer främst att visa hövdingar/ledare av olika stammar, detta eftersom hövdingen var den person som hade mest auktoritet i stammen. Fotografierna från 1930-talet kommer att visa både kvinnor och män, eftersom de vid den tiden hade blivit mer assimilerade i det amerikanska samhället. Uppsatsen kommer att utgå från följande frågeställningar:

- Hur ser förändringarna i porträtteringen av auktoritet ut i fotografier på den amerikanska ursprungsbefolkningen mellan början av 1900-talet och 1930-talet?
- Vad är anledningen till att förändringarna sker?

1.2 Forskningsläge

Författaren Rebecca Bengal jämför i artikeln *To Walk in Both Worlds* tre olika fotografer som fotograferade den amerikanska ursprungsbefolkningen. Genom att jämföra hur stammarna porträtterades i de olika fotografierna, syns skillnaden i representationen av ursprungsbefolkningen. Bengals jämförelse bygger på fotografier av Edward S Curtis, Richard Throssel och Horace Poolaw. Bengal förklarar hur Edward S Curtis blev anlitad av den amerikanska regeringen i början av 1900-talet att fotografera ursprungsbefolkningen och visa ”den försvinnande indianen”⁹. I artikeln argumenterar Bengal att Curtis fotografier porträtterade ursprungsbefolkningen på två sätt; antingen som en koloniserad vilde som hade accepterat kolonisationen, eller som ett koloniserat folk vars kultur hade blivit förstörd av kolonistörerna. Bengal jämför Curtis fotografier med Throssel som bemötte och arbetade med ursprungsbefolkningen på ett annat sätt; genom att bo och bli nära vän med dem.

⁹ Direktöversatt från Bengals text; ”vanishing indian”, s 35. Se fotnot 7 för referens till Bengals text och fotnot nr 4 för förklaring av ordval i uppsatsen.

Throssel fick möjlighet att fotografera ceremonier och ritualer som inte blivit fotograferade tidigare. Den sista fotografen Bengal jämför med är Horace Poolaw, som själv tillhörde ursprungsbefolkningen och som fotograferade ursprungsbefolkningen under 1930- och 40-talet. Bengal hävdar att till skillnad från de andra två fotograferna låter Poolaw ursprungsbefolkningen klä sig och porträtteras på det sätt de själva vill. Poolaws fotografier visar en avslappnad bild av ursprungsbefolkningen, istället för att visa hur kolonisatören ville porträttera dem. I sin slutsats konstaterar Bengal att Poolaws fotografier visar att ursprungsbefolkningen kan välja att ha sina kulturella kläder eller smycken och en ”modern” frisyr till, utan att riskera att stammen försvinner. Ursprungsbefolkningen kunde klippa sina flätor och välja att köra en bil istället för att rida, men ändå vara en del av stammen och ha kvar sin kulturella identitet.¹⁰

Professor i konsthistoria och litteratur Shamoan Zamir, kritiserar Curtis i sin artikel *Native Agency and the Making of "The North American Indian": Alexander B Upshaw and Edward Curtis*. Zamir studerar i sin studie Curtis fotografier av Alexander B. Upshaw som tillhörde Crow-stammen. Kritiken Zamir riktar mot Curtis är att han väljer att porträttera Upshaw med traditionella fjädrar på huvudet och benhalsband på bröstet, trots att Upshaw var van vid att klä sig i kostym och kammat hår. Zamir anser att Upshaw var en välutbildad person som gått färdigt den skolutbildning som regeringen tillhandahöll till ursprungsbefolkningen, den porträttering Curtis gjort av honom tillhör stereotypen och är inte en riktig representation av Upshaw. Zamir liknar Curtis bilder med koloniala fotografier där ursprungsbefolkning ska framstå som undersåtar till den imperialistiska vita mannen. Zamir problematiserar det faktum att Upshaw blir ett subjekt för Curtis fotografier oavsett om det är sant eller inte. Han argumenterar även över problematiken med ett fotografi, att det kan visa en falsk bild av verkligheten; ett tyst vittnesmål.¹¹

Konstvetaren Shannon Egan skriver i *Yet in a Primitive Condition: Edward S Curtis's North American Indian* att Curtis fotografier av den amerikanska ursprungsbefolkningen framställer dem enligt den stereotypa bild det amerikanska folket hade av dem. Egan menar att Curtis med hjälp av president Theodore Roosevelt, valde att framställa ursprungsbefolkningen som en vilde som var Amerikas urfolk. Egan argumenterar för att Curtis representation av ursprungsbefolkningen under de år han fotograferade dem,

¹⁰ Bengal, Rebecca, 2020 s. 32–41.

¹¹ Zamir, Shamoan, ”Native Agency and the Making of ”The North American Indian”: Alexander B. Upshaw and Edward Curtis”, *American Indian Quarterly*, vol 31/nr 4, hösten 2007, s. 613-618, <https://www.doi.org/10.1353/aiq.2007.0042> (2020-11-05).

förändras och blir mindre stereotypa representationer och mer inkluderande representationer ju längre han arbetar med projektet. Under de år Curtis fotograferade blev konstnärer och aktivister involverade i att ge mer rättigheter till ursprungsbefolkningen, vilket går att se i Curtis fotografier. Egan hävdar att i början av projektet visade fotografierna en försvinnande ras, som likt grekerna i antiken, byggt upp en egen civilisation. I slutet av projektet visade fotografierna ett folk som hade en egen långvarig kultur som fick ta plats. Egans slutsats är att Curtis representation av den amerikanska ursprungsbefolkningen gick från att visa en stereotyp bild av ”den försvinnande indianen”¹², till att visa det amerikanska urfolket och deras identitet och kultur.¹³

1.3 Källmaterial och metod

1.3.1 Källmaterial

Källmaterialet för uppsatsen är framförallt fotografier, vilket kommer att sökas upp både digitalt och i litteratur. De fotografierna från början av 1900-talet som kommer att studeras i uppsatsen är från *The North American Indian* av Edward S Curtis. Curtis var en fotograf som åkte över hela Nordamerika för att fotografera och dokumentera hur de olika stammarna levde runt om i landet. Han reste runt i över 20 år i början av 1900-talet och dokumenterade både med bild och ljudinspelningar. Fotografierna som sammanställdes i mer än 20 volymer är än idag den bäst bevarade dokumentationen av den amerikanska ursprungsbefolkningen.¹⁴

De fotografier som kommer att studeras från 1930-talet är gjorda av Horace Poolaw. Fotografierna av Poolaw är dels digitala, men återfinns även i *Horace Poolaw: Photographer of American Indian Modernity* av Laura E. Smith. Poolaw var en fotograf som tillhörde ursprungsbefolkningen och han är den första från ursprungsbefolkningen som blev en professionell fotograf. Hans fotografier visar transformationen från den traditionella ursprungskulturen till ett mer modernt liv, vilket syns tydligt i hans verk. Han tillhörde själv Kiowa-stammen och därför är alla personer i fotografierna från Kiowa-stammen.¹⁵

I uppsatsen kommer fotografierna som bifogas tas från digitala galleri där alla eller många av fotografernas foton har samlats. De fotografier som är gjorda av Curtis

¹² Direktöversatt från artikeln och Edward Curtis syfte med fotografierna.

¹³ Egan, Shannon, ””Yet in a Primitive Condition”: Edward S Curtis’s North American Indian” *American Art*, vol 20/nr 3, hösten 2006, s. 5-9. <https://www.doi.org/10.1086/511095> (2020-11-29).

¹⁴ King Gilbert, ”Edward Curtis’ Epic Project to Photograph Native Americans”, *Smithsonian Magazine*, mars 2012, <https://www.smithsonianmag.com/history/edward-curtis-epic-project-to-photograph-native-americans-162523282/>, (2020-11-03).

¹⁵ Smith, Laura E., *Horace Poolaw: Photographer of American Indian Modernity*, Nebraska 2016, s. xvii-xix.

kommer att tas från en hemsida där galleristen Kirk A Rudy har samlat alla Curtis fotografier från *The North American Indian*. Hemsidan är en del av Northwestern University och har varit en del av många utställningar runt om i världen.¹⁶ Några av Poolaws fotografier kommer att tas från Smithsonians hemsida, där de har digitaliserat hans fotografier i samband med en utställning från år 2015. Utställningen hölls på National Museum of the American Indian, ett museum som tillhör Smithsonian. Museet visar ursprungsbefolkningens kultur och konst.¹⁷ Ett av fotografierna som analyseras i uppsatsen, som inte finns på Smithsonians hemsida, kommer tas från Semantic Scholar¹⁸, där Poolaws fotografier har digitaliserats i samband med en text av Laura Smith. Det är endast ett fotografi som kommer att skannas in för att kvalitén på det digitaliserade fotografiet är för dåligt. Båda de digitala gallerierna tillåter att fotografierna används i utbildningssyfte eller forskning. För att underlätta för min egen del i analysen kommer jag i arbetsstadiet studera och analysera fotografierna i böckerna som nämns ovan.

1.3.2 Metod

Uppsatsen kommer att använda sig av en semiotisk metod när fotografierna analyseras. Professor i kommunikation, radio och tv, Arthur Asa Berger skriver i *Kulturstudier: Nyckelbegrepp för nybörjare* att semiotik härstammar från grekiskans *semeion*. Ordagrant betyder det teckenlära, men semiotik har ett brett spektrum. Inom semiotiken ingår bildanalys, språkanalys och teckenanalys. Den semiotiska analysen går ut på att läsa av tecken och se vilken mening som skapas och kommuniceras. Semiotiken grundades av den amerikanska filosofen C.S. Peirce och den schweiziske lingvisten Ferdinand de Saussure. Både Peirce och Saussure var intresserade i hur mening skapas och hur det kommuniceras. Berger menar att de kan ses som två olika skolor inom semiotiken.¹⁹

Konstvetarna Yvonne Eriksson och Anette Göthlunds bok *Möten med bilder*, behandlar hur bilder tolkas i den semiotiska metoden. En bild analyseras och de betydelsebärande delarna ses i relation till sig själva, varandra och till bildens kontext, detta för att försöka få ut vad bilden representerar och hur. Eriksson och Göthlund diskuterar semiotikern och författaren Roland Barthes, som hävdade att tolkandet av en bild sker i två nivåer. Den första nivån är att man genom att identifiera bilden förstår vad den föreställer;

¹⁶ <https://www.edwardscurtis.com/>, (2020-12-19).

¹⁷ <https://americanindian.si.edu/explore/exhibitions/item?id=899>, (2020-12-19).

¹⁸ <https://www.semanticscholar.org/paper/Modernity%2C-multiples%2C-and-masculinity-Horace-of-men-Smith/e428ab3fd3133a93f203f919c768613e7d1a6d64> (2020-12-30)

¹⁹ Berger, Arthur Asa, *Kulturstudier: nyckelbegrepp för nybörjare*, Lund 1999, s. 70–75.

denna nivå kallas för denotation. Den andra nivån kallas konnotation och är det bilden förmedlar; det kan handla om värderingar, associationer eller kulturella konventioner.²⁰ Exempel på denotation och konnotation är idiomatiska uttryck, där uttrycket i sig har en denoterande betydelse, medan en underliggande betydelse är den konnotativa betydelsen.²¹

Ett exempel på detta är det idiomatiska uttrycket ”att inte gråta över spilld mjölk”. Uttrycket denoterar att någon inte ska gråta för att de har spillt ut mjölk, medan det konnoterar att man inte ska sörja över något som är förlorat eller förgånget.²²

Jonathan Bignell professor i film och tv, lyfter i *Media Semiotics: An introduction* fram Barthes teorier och om hur ett fotografis konnotation kan tolkas utifrån olika processer. Dessa processer inkluderar vad fotografiet föreställer, på vilket sätt fotografiet var producerat och hur detta i sin tur påverkar hur åskådaren avkodar det. Beroende på denna avkodning kan denotationen och konnotationen bli påverkad. Bignell hänvisar till Barthes som i sin tur förklarar att konnotationen påverkas av hur personen i fotografiet poserar. Beroende på hur personens ansiktsuttryck och gestaltning ser ut kopplar åskådaren det till sina egna kulturella och språkliga koder. Bignell diskuterar problematiken kring det faktum att fotografier denoterar det som visas; det som är på bilden är det som har blivit fotograferat. Med andra ord, ett fotografi denoterar verkligheten. Appliceras en semiotisk analys, går det att konstatera att ett fotografis konnotation förändras beroende på åskådarens kulturella och språkliga bakgrund och koder.²³ En åskådare från en annan kultur tolkar fotografiet på ett annat sätt, beroende på sina egna kulturella erfarenheter och koder.

1.3.3 Bild och seende

Att se och tolka det vi ser är något vi människor gör hela tiden. Kulturprofessor Lisa Cartwright och kommunikationsprofessor Marita Sturken skriver i *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*, att seendet bör ses som en praktisk handling. Vi kan välja att se eller välja att låta bli, vi kan bli tvingade att se eller lockade att se. Seendet i sig kan också ha olika egenskaper beroende på vad det är man ser. Cartwright et al uttrycker att vi dagligen stöter på visuella media som vi tolkar och reagerar känslomässigt på. Fotografier är ett visuellt medium som sedan det uppfanns på 1830-talet, sägs visa en sanningsenlig bild av verkligheten. Cartwright et al skriver att trots att ett fotografi visar verkligheten, är det ändå

²⁰ Eriksson Yvonne, Göthlund Anette, *Möten med bilder*, Polen 2008, s. 37–38.

²¹ Kjørup, Søren, *Semiotik*, Lund 2004, s. 20–21.

²² Detta är skribentens egna exempel.

²³ Bignell, Jonathan, *Media Semiotics: An introduction*, Manchester, 1997, s. 99–103.

en tolkning från fotografens sida hur objektet ska fotograferas. Fotografiets kontext spelar också roll; är det ett fotografi i ett familjealbum kan det ses som ett bevis att något har ägt rum, men är fotografiet bevismaterial i en rättegång kommer det ifrågasättas mer.²⁴

Konstprofessor Richard D. Zakia skriver i *Perception and Imaging: Photography a Way of Seeing* att när en åskådare ser något har minnen och upplevelser stor betydelse, eftersom åskådaren tolkar utifrån vad hen redan har sett och upplevt. Detta gör seendet unikt för varje människa, ingen ser på bilder på samma sätt. När seendet sker, är det något som triggar hjärnan att minnas något som har med objektet att göra. Även om alla ser saker på olika sätt, finns det liknande sätt att organisera tankarna kring det vi ser. I en bild som har för mycket information eller för mycket att se och tolka, tenderar åskådaren att kategorisera informationen och organisera den så att det blir överkomligt att se det. På samma sätt om åskådaren anser att det saknas något, lägger åskådaren till det som hen tycker saknas.²⁵

Cartwright et al hävdar att bilder kan vara kopplade till ideologier. Att använda bilder för att påverka och projicera en ideologi är ett vanligt verktyg, bland annat genom propaganda. Här menar Cartwright et al att det inte tvunget behöver handla om ideologiska bilder som tvingar åskådarna att tycka något, utan att det kan vara bilder som påverkar utan att åskådaren ens vet om det. Ideologiska tankar och åsikter kan porträtteras i bilder utan att någon märker det. Vårt seende är direkt kopplat till ideologier, eftersom åskådaren tolkar egenskaper efter sin kulturs ideologi. Tankar om vad som är vackert, fullt eller vem som har status ser olika ut beroende på åskådarens kulturella ramar. När åskådaren tolkar en bild är det utifrån sina egna kulturella koder; åskådaren avkodar en bild utan att veta om det. Avkodningen som åskådaren gör grundar sig i att tolka och avläsa koder som kan vara kopplat till färg, kontrast eller komposition. Med hjälp av de kulturella koder åskådaren har, kan en bild tolkas olika beroende på vem som tittar på den. När en åskådare avläser en bild är det inte samma process som när hen läser en text. Skillnaden är att ögonen inte gör samma systematiska pauser och ”hopp” som när de läser en text. Om åskådaren får någon form av instruktioner när de avläser en bild, t ex en titel till bilden, kommer ögonen automatiskt dras till det som titeln lägger vikt på i bilden.²⁶

²⁴ Cartwright Lisa, Sturken Marita, *Practises of Looking: An Introduction to Visual Culture*, New York 2001, s. 10 & 17.

²⁵ Zakia, Richard D, *Perception and Imaging: Photography- A way of Seeing*, Kina, 2007, s. 64–65, 260–261.

²⁶ Cartwright, Sturken, 2001 s. 21, 25–26.

Konstvetaren Yvonne Eriksson försöker i *Bildens tysta budskap: interaktion mellan bild och text* definiera vad en bild är. Hon skriver: ”Definitionen av bild [...] bör betraktas i ljuset av hur den visuella varseblivningen går till. I verkligheten existerar det inte några konturlinjer, ändå tenderar vi att uppfatta föremålen [...] som om de har konturer.”²⁷ Hon skriver att en bild är en tvådimensionell återgivning av ett föremål. I Erikssons definition inkluderar begreppet ”bild” alla typer av visuella bilder och hon skriver att till skillnad från till exempel representationer gjorda med text, liknar bilder det som avbildas. Även om en text beskriver ett föremål utförligt, kommer det inte kunna vara en lika bra avbildning som en bild.²⁸

Eriksson och Göthlund skriver att när en person i en bild tittar så att åskådaren får ögonkontakt med den, som ofta är fallet i fotografier, betyder det att de har makt och möjligheten att framstå som ett subjekt. Om personen i bilden tittar bort, är det ett sätt att avhumanisera hen. Vidare poängterar författarna att en blick som är ”inviterande” kan förstärka kroppens gester och position. Ett tydligt exempel på detta är kvinnor i reklambilder som ofta porträtteras sexuellt med en inviterande blick för att locka köparen.²⁹

1.3.4 Tillvägagångssätt

Tillvägagångssättet för uppsatsens studie är först att studera hur auktoritet porträtteras i fotografier på den amerikanska ursprungsbefolkningen av Curtis, sen studera Poolaws fotografier på samma sätt. Fotografierna kommer att studeras utifrån de semiotiska begreppen denotation och konnotation. Analysen kommer att grunda sig i dessa begrepp och tolkas utifrån min kulturella bakgrund och mina erfarenheter. Yvonne Eriksson skriver att när en bild ska analyseras måste skribenten beskriva bilden. På detta sätt definieras bildens olika detaljer och element, samtidigt som skribenten får en formulering av vad bilden föreställer.³⁰ Detta kommer att göras i två underrubriker, där först utvalda bilder från Curtis beskrivs och studeras och sen görs samma upplägg för fotografierna av Poolaw.

Auktoritet kommer att tolkas ur västerländsk forskning och min egen tolkning och sen kommer den tolkningen appliceras på fotografierna. För att se om det går att se utmärkande drag av antropologisk fotografering under början av 1900-talet i Curtis fotografier, kommer det att studeras kort i kapitlet om historisk bakgrund. I fotografierna av

²⁷ Eriksson, Yvonne, *Bildens tysta budskap: interaktion mellan bild och text*, Falun 2009, s. 25.

²⁸ Eriksson, 2009, s. 24–25.

²⁹ Göthlund och Eriksson, 2008, s. 59 & 61.

³⁰ Eriksson, 2009, s. 66.

Poolaw kommer fokus främst vara på hur personerna i fotografierna väljer att framställa sig själva, för att kunna se hur förändringen ser ut och jämföra med hur personerna framställs i Curtis fotografier. I teorikapitlet kommer teorin kring postkolonialism studeras, för att förklara uppsatsens historiska kontext. I samma kapitel kommer även representation tas upp, för att se hur representationen av den amerikanska ursprungsbefolkningen representeras i de olika decennierna. Några begrepp som kommer att ligga till grund för analysen kommer att definieras i teorikapitlet, för att ge läsaren en förståelse för hur de används i analysen. I begreppsdefinitionen kommer dels begreppen förklaras, dels kommer de sättas i en kontext som är kopplad till ursprungsbefolkningen i Amerika. I kapitel två tas den historiska bakgrunden upp, där kommer först finnas en definition av vem som tillhör den amerikanska ursprungsbefolkningen enligt BIA (Bureau of Indian Affairs). Detta för att läsaren ska få en förståelse för hur den officiella definitionen ser ut i Amerika idag. Vidare kommer ursprungsbefolkningens historia beskrivas kort, så att läsaren får en överblick av det som är relevant för uppsatsen. I en avslutande diskussion kommer de studerade fotografierna diskuteras, jämföras och tolkas utifrån de begrepp som diskuteras i syftet och som definieras i teorikapitlet: ackulturation, identitet och auktoritet.

1.3.5 Urval

Källmaterialet för en studie som uppsatsen har är för omfattande för uppsatsens omfång därför krävs det ett urval av materialet. Urvalet kommer dels vara beroende av de fotografier som kan hittas i källmaterialet, dels tillgången på fotoböcker och digitaliserade fotografier. De fotografer vars fotografier ska studeras, har valts ut eftersom de gjort flest fotografier under den valda tidsperioden. Det finns en medvetenhet om att fotografierna som valts till studien kommer från olika bakgrund och därför har porträtteringen i fotografierna olika förutsättningar. Antropologen Anne Maxwell skriver i *Colonial Photography & Exhibition: Representations of the 'Native' People and the Making of European Identities*, vikten av att jämföra olika fotografers verk beroende på deras åsikt och inställningar till den ursprungsbefolkningsgrupp de studerar. Detta ger en större inblick i hur gruppen porträtterades i fotografierna.³¹ Eftersom Poolaw tillhör Kiowa-stammen är hans representation av ursprungsbefolkningen mer personlig jämfört med Curtis, som endast besökte stammarna i avseende att fotografera dem.

³¹ Maxwell, Anne, *Colonial Photography & Exhibition: Representations of the 'Native' People and the Making of European Identities*, London 1999, s. 119.

Urvalet för tidsbegränsningen görs för att studera hur förändringarna sker under samma sekel. Många av de första fotografierna som tagits av ursprungsbefolkningen har förstörts, vilket gör ett urval i sig. Fotografering under början av 1850-talet var ofta gjort med dagerrotypen, vilket var ett sätt att först göra bilden på en kopparplåt och sen med hjälp av kemikalier trycka det på ett papper. Bilden blev då en spegelvänd bild av motivet som fanns på kopparplåten. Problemet var att både kopparplåten och pappret var ömtåligt, vilket gjorde att de förstördes så fort det kom i kontakt med något.³²

Det har gjorts fotografier på ursprungsbefolkningen sedan mitten av 1800-talet, men på grund av de opålitliga metoderna är få bevarade. Det tidigaste bevarade fotografiet på ursprungsbefolkningen är taget av Solomon Nunes Carvalho år 1853. Fotografiet föreställer två personer från Cheyenne stammen, deras tipi³³ och några djurhudar som hänger på tork. Nunes Carvalho använde sig av den ovannämnda dagerrotekniken och blev beordrad att göra flera bilder, dock förstördes alla utom det enda som är bevarat idag.³⁴

Trots att de finns delvis bevarade fotografier av ursprungsbefolkningen redan från slutet av 1880-talet, kommer ett urval för kontinuitet göras. Uppsatsens syfte är att se hur förändringen ser ut genom att studera fotografier under samma sekel, för att se hur ursprungsbefolkningens liv påverkades och förändrades under så kort tid. Valet av vilket kön som ska studeras i fotografier från början av 1900-talet har gjorts på grund av att det är manliga hövdingar som försökte utstråla auktoritet i fotografier, vilket gör att ett urval görs baserat på könen. Dock kommer både män och kvinnor studeras i fotografierna från 1930-talet, eftersom Poolaws fotografier visar både män och kvinnor. I Poolaws fotografier har även sekulariseringen mer eller mindre skett, vilket betyder att hövdingarna inte har samma auktoritära roll längre.

1.3.6 Avgränsning

På grund av uppsatsens omfång kommer inte genusaspekten kunna studeras i jämförelsen. Som presenterades i urval, kommer aspekten kring kön inte tas i någon vidare beaktning. Det sker en avgränsning i hur källmaterialet kommer att väljas, eftersom det endast kommer att vara digitaliserade fotografier och fotografier i böcker som går att få tag på i Sverige. Det

³² Edwards, Steve, *Fotografi: en introduktion*, Litauen 2007, s. 112–114.

³³ Ett tipi är ett tält som ursprungsbefolkningen bodde i.

³⁴ Rivo, Steve, "The Earliest Photos of Native Americans: A Jewish photographer's nearly forgotten portraits of Cheyenne Indians provide a crucial bridge to history", *The Saturday Evening Post*, oktober 2020, <https://www.saturdayeveningpost.com/2020/10/earliest-photos-of-native-americans/> (2020-11-05).

finns arkiv med fotografier i USA, men på grund av rådande omständigheter kring Covid19 och avståndet finns det inte möjlighet att besöka dem. Ett avgränsande val av hur många fotografier som kommer att analyseras i studien kommer att göras, vilket beror på uppsatsens omfång. Valet att endast använda fotografier med helkroppsbilder görs, för att kunna göra en mer ingående jämförande analys mellan de båda fotografierna. Det sker även ett praktiskt bortval av vissa fotografier på grund av bildkvalité på framförallt Curtis bilder.

1.4 Teoretiska perspektiv

1.4.1 Postkolonialism

Kolonialismen och imperialismen påverkade historien och gör det på många sätt fortfarande. Litteraturprofessorn Ania Loomba skriver i *Kolonialism/postkolonialism: en introduktion till ett forskningsfält*, att imperialismen är något som kan finnas trots att det inte finns några kolonier, medan kolonialismen inte fungerar utan den imperialistiska dominansen. Loomba problematiserar var "postkolonial" hamnar i förhållande till kolonialism och imperialism, och menar att det inte ska ses som en efterträdare till kolonialismen. Hon hävar att det postkoloniala snarare ska ses som ett ifrågasättande till den koloniala dominans och imperialistiska makt som funnits. Problematiken med termen "postkolonialism" är prefixet "post", som kan betyda att det rör sig om en plats som har varit under kolonialt styre, eller i ideologisk mening hur ett land har påverkats av det koloniala styret. Loomba menar att kritikerna ifrågasätter var kolonialismen slutar och postkolonialismen börjar.

Postkolonialismen är i sig en rest av det koloniala, trots att det har funnits ett samhälle, en kultur och en identitet innan det koloniala styret. Därför riktas även kritik mot att termen inte hör ihop med en plats, utan snarare en grupp individer som gör dem till ett subjekt för postkolonialism.³⁵

Professor Jyotirmaya Tripathy problematiserar termen postkolonialism i artikeln *Postcolonialism and the Native American Experience: A Theoretical perspective* och ifrågasätter från vems perspektiv det bör ses från: den som blivit koloniserad eller den som koloniserat. Han argumenterar att termen kan tolkas ur det geografiska perspektivet eller det temporala perspektivet, där det geografiska rör sig om en postkolonial plats. Det temporala däremot är de länder som har varit under kolonialt styre och brutit sig loss från sina koloniala ledare. Genom att studera Amerika och den amerikanska ursprungsbefolkningen, konstaterar Tripathy att geografiskt är de fortfarande koloniserade och därför kan man inte tala om

³⁵ Loomba, Ania, *Kolonialism/postkolonialism: en introduktion till ett forskningsfält*, Stockholm, 2005, s. 27–37.

”postkolonialism” utan snarare kolonialism. Vidare diskuterar Tripathy om termen postkolonialism egentligen syftar till de folk som blir påverkat av kolonialismen och den subjektivitet som efterföljer. Han menar även att kolonisationen egentligen handlade om att ”civilisera” folket och därför blir avkoloniseringen en process att lära sig bli av med det som kolonistörerna lärt upp. Denna avkolonisering påverkar på så sätt postkolonialismen, eftersom många avkoloniserade geografiska platser har fortfarande koloniserad befolkning som lever i en postkolonialistisk värld.³⁶

1.4.2 Representation

I *Representation* skriver media och kulturlektorn Jessica Evans, sociologi och kulturvetenskapsprofessorn Stuart Hall och lektor i sociologi Sean Nixon, att när en åskådare ser ett föremål är det genom de tankar och åsikter om föremålet som åskådaren har som det får en mening. Evans et al menar att hur en åskådare tolkar representationen av föremålet är helt upp till åskådarens egna kulturella koder och tolkningsspråk. En tegelsten är inte ett hus, men tillsammans med flera stenar blir det ett hus, som i sin tur blir ett hem. Beroende på olika kulturer och språk kan tolkningen av föremålet bli annorlunda. De som har samma kultur har ofta samma tolkningsspråk och ger samma mening till föremål som representeras. Precis som skriftligt språk använder bokstäver för att få mening, använder representationer samma funktion; det vill säga en mening skapas och tolkas genom olika symboler. Genom att individer med samma kulturella koder tolkar på liknande sätt, kan samma mening skapas i en representation.³⁷ Halls myntade definition av ”representation” är: ”[...] the objects out of the meaning of the concepts in our minds through language. It is the link between concepts and language which enables us to refer to either the ”real” world of objects, people or events [...]”.³⁸ Den definition Hall har myntat, bygger på att det finns två system för representation. Det första systemet bygger på konceptet mental representation. Detta är den representation vi gör i huvudet, att vi kan tänka oss hur något ser ut även om vi inte har det framför oss. Den mentala representationen kan vara både konkreta föremål eller abstrakta saker, som kärlek. De som har samma kulturella bakgrund har ofta liknande eller samma mentala representationer, eftersom de har samma kulturella ramar som de följer. Det andra systemet är språk. För att

³⁶ Tripathy, Jyotirmaya, ”Postcolonialism and the Native American Experience: A Theoretical perspective”, *Asiatic: IIUM Journal of English Language and Literature*, juni; vol 3/nr 1, 2009, s. 40–49, https://www.academia.edu/1451106/Postcolonialism_and_the_Native_American_Experience_A_Theoretical_Perspective (2020-11-26).

³⁷ Evans Jessica, Hall Stuart & Nixon Sean, *Representation* Storbritannien 2013, s. xix-xxi.

³⁸ Evans, Hall & Nixon, 2013, s. 3.

kunna förklara hur den mentala representationen ser ut krävs det att det förklaras med ett språk. Språket kan vara muntligt, skriftligt eller visuella bilder. Evans et al beskriver det som en konceptuell karta över kulturella representationer som behöver översättas genom ett språk. Språket behöver inte tvunget vara ett språk som går att prata, utan ska snarare ses som ett uttrycks sätt; det kan t ex vara ansiktsuttryck, mode, musik och så vidare. Allt som ger uttryck för något har en mening som behöver tolkas.³⁹

Evans et al tar upp representationer där det finns en maktskillnad; representationer gjorda av den vita mannen på ”den andra”. När den vita mannen såg en afrikan under kolonisationen av Afrika, skapades en stereotyp bild av hur en vilde i djungeln levde ociviliserat. De stereotyper som skapades kring de svarta blev synliga i representationen av dem. Evans et al definierar stereotyp som något som skapas när vi ser egenskaper hos en person och hänger upp hela deras person på dessa egenskaper, sen överdrivs egenskaperna för att skapa skillnad mellan varandra. Med andra ord egenskaper som en person har förstoras för att visa hur de skiljer sig från en själv. Att skapa en stereotyp bild av någon är ett sorts maktspel där det skapas något normalt och något onormalt. Den kanske viktigaste delen av att skapa en stereotyp är makt. Makten grundar sig ofta i att det finns ett ”vi” och ”dem”. Evans et al argumenterar att ”makt” i denna kontext, bör ses ur ett brett spektrum som inkluderar både kulturell makt och makten att representera någon på ett visst sätt.⁴⁰

Antropologiprofessorn Nancy J Parezo skriver i *The Indian Fashion Show: Fighting Cultural Stereotypes with Gender* om stereotyper av bland annat den amerikanska ursprungsbefolkningen. Parezo menar att stereotyper i kombination med rasism: ” [...] has been a useful tool for the implementation and maintenance of colonization, assimilation, acculturation and imperialism.”⁴¹ De stereotyper som euroamerikaner⁴² gav den amerikanska ursprungsbefolkningen var uppdelat i fyra grupper: den stolta hövdingen, den vackra indianprinsessan, den arbetsamma ”squaw”⁴³ och den vilda krigaren. Stereotyperna av ursprungsbefolkningen inkluderade sällan kvinnor, utan fokuserade på barbröstade män med fjädrar på huvudet och mockasiner på fötterna. Bilden av hur kvinnan var klädd och vilka sysslor hon hade var det få som faktiskt visste, därför fanns endast två bilder av henne

³⁹ Evans, Hall & Nixon, 2013, s. 3–5.

⁴⁰ Evans, Hall, & Nixon, 2013, s. 233–237, 247–249.

⁴¹ Parezo, Nancy, ”The Indian Fashion Show: Fighting Cultural Stereotypes with Gender”, *Journal of Anthropological Research*, vol 69/nr 3, hösten 2013, s. 319. <https://www-jstor-org.ludwig.lub.lu.se/stable/24393652> (2020-12-01).

⁴² De första som bosatte sig i Amerika från Europa.

⁴³ Squaw var en nedlåtande benämning på en lössläppt kvinna som tillhörde ursprungsbefolkningen. <https://www-ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/squaw> (2020-12-01).

(nämnda ovan). Problemet med stereotyper som dessa, är att det ofta blir den enda representation som finns hos de som inte tillhör folkgruppen, det vill säga många amerikanska invånare trodde att ursprungsbefolkningen såg ut som dessa stereotyper. Parezo kritiserar denna representation och menar att det är ett typiskt exempel på kulturell blindhet (cultural blindness), en term myntad av antropologen Edward H. Spicer. Termens definition är: ”[...] the self-induced inability of politically dominant peoples to see subordinate or internal nations, ethnic minorities, the ”racially” different, and disenfranchised in ordinary focus”⁴⁴. Med andra ord personer som vägrar eller väljer att inte se andra etniska minoriteter eller nationaliteter. I fallet med den amerikanska ursprungsbefolkningen har det amerikanska folket valt att endast porträttera och se den stereotypa representationen av dem, istället för att se deras kultur, historia och identitet. Detta har i sin tur lett till att representationen av den amerikanska ursprungsbefolkningen har ”fastnat” i dessa stereotyper och kan därför ha svårt att ändras. Den stereotypa representation som finns av ursprungsbefolkningen grundar sig i okunskapen kring deras riktiga kultur. Många amerikaner hade på 1920, 30- och 40-talet aldrig sett en person från ursprungsbefolkningen, vilket gjorde att den enda representation de såg av dem var den som visades i filmer, tidningar och annan media som var baserad på stereotyper. Parezo menar att det enda sättet att bli av med de stereotyper som skapats är att informera och ge kunskap om ursprungsbefolkningens riktiga kultur och arv.⁴⁵

1.4.3 Begreppsdefinition: Auktoritet

I antologin *Auktoritet* försöker kultursociologiprofessorn Mats Trondman och historiedocenten Malin Lennartsson, att definiera begreppet auktoritet. Lennartsson skriver: ”Auktoritet kan ses som förmågan att få folk att följa en utan att använda tvång⁴⁶ av något slag, ekonomisk eller politisk, det vill säga makt”.⁴⁷ Vidare hävdar Trondman att auktoritet och makt ofta hör ihop; auktoriteten är beroende av makten. Lennartsson menar att makt kan behållas, men på bekostnad av auktoriteten. Om en person som har auktoritet ”hävdar” sin auktoritet, förlorar hen sin auktoritet. Auktoriteten ska inte förklaras, då förloras den. Till skillnad från makt, där en person som har makt inte förlorar makten om den bevisas. Det

⁴⁴ Parezo, 2013 s. 323.

⁴⁵ Parezo, 2013, s. 317–323.

⁴⁶ I uppsatsens syfte benämns begreppet tvång i två olika sammanhang. Det ena handlar om tvångsförflyttning och det andra sammanhanget är att ursprungsbefolkningen var tvungna att ändra sitt sätt att leva. I kapitel 2 finns en förklaring till begreppet tvång.

⁴⁷ Lennartsson, Malin, ”Falken och liksvepningen”, Mats Trondman & Malin Lennartsson (red) *Auktoritet*, Göteborg 2017, s. 76.

förhållandet som finns mellan makt och auktoritet kan därför bli ojämnt; en person kan behålla sin makt, men förlora sin auktoritet på bekostnad av att behålla makten.⁴⁸

Trondman förklarar att en auktoritär ledare kan få en grupp att följa hen utan att tvinga eller hota dem. De som följer den auktoritära ledaren gör det för att de tror på vad ledaren har att säga, det finns en legitim grund för att följa ledaren. Samtidigt krävs det villighet hos den som följer att följa. Trondman hänvisar till sociologen Max Webers teorier om legitim auktoritet, som innebär att auktoritet är uppdelat i tre olika legitimitetsgrunder. Den första är traditionell, den andra är rationell och den tredje är karismatisk. Den traditionella auktoriteten har att göra med en auktoritet som grundar sig i en tradition, där folk alltid har följt en auktoritär ledare. Den rationella auktoriteten är en auktoritet som har auktoritet på grund av lag och rätt. Den karismatiska auktoriteten är när en person har karisma och gör att folk följer dem, de kan till exempel handla om helighet eller gurus.⁴⁹

1.4.4. Begreppsdefinition: Ackulturation

Psykologiprofessor Stephen V. Flynn, psykologiprofessor Seth D Olson och psykologen Adriana D. Yellig skriver i *American Indian Acculturation: Tribal Lands to Predominately White Postsecondary Settings*, att ackulturation är en kulturell transformation.

Transformationen sker när två eller fler kulturer möts och den ena kulturen kräver att den andra förändras. I en sådan förändringsprocess tvingas den ”underminerade” kulturen att ändra sina värderingar, sin identitet, sina traditioner och sitt sätt att leva, för att passa in i den nya kulturen. För den amerikanska ursprungsbefolkningen blev förändringen mest påtaglig när Dawes Allotment Act sattes i bruk 1887, då de tvingades flytta till tilldelade landområden i Amerika. Flynn et al argumenterar att genom tvångsflyttningen ville de vita ersätta ursprungsbefolkningens traditioner och sätt att leva med den vita kulturens sätt. Den ackulturation som ursprungsbefolkningen genomgick tvingade dem att anpassa sig efter den vita mannens civilisation, vilket ledde till att de hamnade mitt emellan två kulturer; sin egen och den vitas.⁵⁰

Mänskliga rättighetsvetaren Michael Tlanusta Garrett och psykologforskaren Eugene F Pichette skriver i *Red as an Apple: Native American Acculturation and Counseling With or Without Reservation* om den ackulturation som den amerikanska

⁴⁸ Trondman & Lennartsson, 2017, s. 76–77.

⁴⁹ Trondman & Lennartsson, 2017, s. 38–40.

⁵⁰ Flynn, Stephen V, Olson, Seth D, Yellig, Adriana D, ”American Indian Acculturation: Tribal Lands to Predominately White Postsecondary Settings”, *Journal of Counseling and Development*, vol 92, juni 2014, s. 280, <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2014.00156.x> (2020-12-07).

ursprungsbefolkningen gick igenom. Garrett et al menar att ackulturationen kan tolkas på olika sätt, beroende på faktorer som t ex; samarbetsvillighet, benägenhet att ta hjälp av staten och utbildningsprestationer. Författarna förklarar att olika stammar valde att samarbeta på olika sätt och därför blev ackulturationen olika för stammarna. Vissa stammar valde att behålla sina spirituella och religiösa traditioner, men arbetade på arbetsplatser som var ”godkända” av staten. Andra valde att helt låta sig assimileras och förlorade mer eller mindre sin kultur helt. Vissa stammar valde att leva kvar med de traditioner de alltid haft för att inte låta den kulturen gå helt förlorad. Vidare lyfter författarna fram att många familjer ur ursprungsbefolkningen väljer att motverka ackulturationen med enkulturation. Enkulturation är när man lär sig kulturen, värderingar och normer i en kultur som man lever i. Detta är något som främst barn fick ta del av, för att kunna bevara den kultur de hade i sin familj.⁵¹

1.4.5 Begreppsdefinition: Identitet

I antologin *Identity Destabilised: Living in an Overheated World* förklarar antropologerna Thomas Hylland Eriksen och Elisabeth Schober (red) om hur identitetsbegreppet förändras. Författarna menar att identitet är ett sätt för oss människor att få tillhörighet i vårt samhälle. Med ett ständigt förändrade samhälle kan det vara svårt att behålla den identiteten som man skapat. Författarna argumenterar att när en grupp människor identifierar sig inom gruppen som ett ”vi”, krävs det inte mycket för att den identifieringen ska ske. Hylland Eriksen et al menar att det enda som krävs är någon form av symbolisk bas som alla i gruppen kan skapa en kollektiv identitet till.⁵²

Vidare skriver antropologen Amanda Kearney i samma antologi om hur identifieringsprocessen hos aboriginerna i Australien påverkats av landets koloniala historia. Kearney menar att snabba förändringar i en grupps kultur kan leda till att gruppidentifieringen blir splittrad. På grund av ”cultural wounding”⁵³, som Kearney kallar det, kan identifieringen inom gruppen göra att vissa accepterar förändringarna, medan andra kämpar mot förändringarna. Denna problematik leder till att gruppens identifieringsprocess förändras och

⁵¹ Garrett, Michael Tlanusta, Pichette, Eugene F, ”Red as an Apple: Native American Acculturation and Counseling With or Without Reservation”, *Journal of Counseling and Development*, vol 78/nr 1, vinter 2000, s. 6-7, <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2000.tb02554.x> (2020-12).

⁵² Hylland Eriksen Thomas, Schober Elisabeth (red), *Identity Destabilised: Living in an Overheated World*, London 2016, s. 1, 10–11.

⁵³ Cultural wounding syftar till det våld som drabbar en kultur och hur det påverkar identifieringen och det spirituella och emotionella aspekterna i kulturen. s.117.

blir splittrad. Kearney hävdar att konceptet ”cultural wounding”⁵⁴ strävar efter att förstöra det samband som finns i en kulturs gruppidentifiering.⁵⁵

⁵⁴ Jag översätter inte begreppet, eftersom jag inte hittar en lämplig svensk översättning.

⁵⁵ Kearney Amanda, ”Cultural Wounding and Healing: Change as Ongoing Cultural Production in a Remote Indigenous Australian Community”, Hylland Eriksen Thomas, Schober Elisabeth (red), 2016, s. 114–117.

2. Historisk bakgrund

2.1.1 Definition av den amerikanska ursprungsbefolkningen (Native American)

Enligt BIA (Bureau of Indian Affairs) definieras en person som tillhör den amerikanska ursprungsbefolkningen enligt följande definition: "[...] an American Indian or Alaska Native person is someone who has blood degree from and is recognized as such by a federally recognized tribe or village (as an enrolled tribal member) and/or the United States".⁵⁶ Utöver den blodsliga tillhörigheten, kan en person som kan språket, kulturen, traditioner, historia och har familjeband till en stam definieras som en person som tillhör ursprungsbefolkningen.⁵⁷

2.1.2 Den amerikanska ursprungsbefolkningens historia

Den amerikanska ursprungsbefolkningen i Amerika har sedan början av koloniseringen av Nordamerika, varit underordnad den vita mannen. Garrett och Pichette skriver att ursprungsbefolkningen har fått uppleva institutionaliserad rasism, opposition och förtryck på grund av den vita mannen. Det är beräknat att mer än 150 miljoner personer blev dödade under 400 år av kolonisering. Från början ville euroamerikanen utrota ursprungsbefolkningen och deras civilisation helt, men under 1800-talet när kyrkan fick större inflytande började de istället försöka informera och lära ut hur de ville att ursprungsbefolkningen skulle leva. Richard Henry Pratt var grundare till de skolor regeringen tvingade barn från stammarna att gå i för att lära sig "det rätta sättet att leva". Han är mest berömd för att ha yttrat: "Kill the Indian, save the man"⁵⁸. Pratt menade att istället för att utrota alla i ursprungsbefolkningen, skulle de endast försöka utrota det vilda i dem. På så sätt kunde de dra nytta av mer arbetskraft som behövdes för att bygga upp Amerika. Under denna slogan började regeringen assimilera ursprungsbefolkningen till det amerikanska samhället. De blev tvångsförflyttade till reservat utspritt i Amerika, utan att ta hänsyn till deras naturtro eller stamttillhörighet. Naturtron är beroende på den geografiska plats de lever på, därför var förflyttning något som påverkade deras ritualer, kultur och traditioner. Garrett och Pichette skriver att den amerikanska regeringen tillhandahöll "hjälp", men att det blev snarare ett sätt att skapa större klyftor inom stammarna och mer utsatthet i det amerikanska samhället. De barn som tvingades gå i amerikanska assimileringsskolor hamnade utanför i stammen, eftersom de blev

⁵⁶ BIA definition, hämtad från <https://www.bia.gov/frequently-asked-questions> (2020-12-16).

⁵⁷ BIA, (2020-12-16).

⁵⁸ Garrett, Pichette, 2000, s. 4.

tagna från stammen när de var 4 år och kom tillbaka 6 år senare utan att kunna stammens språk, kultur och ritualer.⁵⁹

2.1.3 Antropologisk fotografi

Antropologisk fotografering syftade från början till att dokumentera de som tillhörde de lägre raserna. Maxwell skriver att antropologer ville visa hur de levde och hur deras kultur såg ut, för att bevisa att de inte var lika välutvecklade som den vita människan. Efter att Darwin visat människans evolution, fick antropologerna bevis för att den vita människan var evolutionärt överlägsen resten av ”människoraserna”. Antropologer åkte runt i hela världen för att fotografera och visa hur olika människor såg ut. Genom att tvinga dem stå nakna bredvid ett måttband, kunde vilken åskådare som helst se skillnader på de olika människorna. Maxwell poängterar att vissa antropologer ifrågasatte den nedvärderande och koloniala stilen i att porträttera ursprungsbefolkning i olika länder som underlägsna och menade att det inte skulle tillhöra ”the white man’s burden”⁶⁰. Den antropologiska fotografen Roland Bonaparte valde att fotografera den amerikanska ursprungsbefolkningen på ett vid tiden ovanligt sätt; de fick ha sina finaste kläder på sig i fotografiet. Bonaparte menade att den amerikanska ursprungsbefolkningen inte var lika primitiva som andra länders ursprungsbefolkning.⁶¹

Vidare beskriver Maxwell att Edward Curtis fotografier sågs i tiden då de gjordes som antropologiska fotografier. Curtis var anlitad av presidenten att fotografera en kultur som höll på att försvinna och eftersom han var en vit man med en kamera ansågs det vara antropologiska fotografier. Maxwell skriver att Curtis ansåg sig själv vara en fotograf som fått i uppgift att bevara och visa hur ursprungsbefolkningens kultur såg ut. Dock, argumenterar Maxwell, finns det tydliga bevis på att Curtis iscensatte många av sina fotografier, både gällande bakgrundsbilder och kläder.⁶²

2.1.4 Definition av uppsatsens användande av begreppet tvång

Lindsay Glauner som är advokat i Washington DC, skriver i *The Need for Accountability and Reparations: 1830–1976 the United States Government's Role in the Promotion, Implementation, and Execution of the Crime of Genocide against Native American* om hur

⁵⁹ Garrett, Pichette, 2000, s. 3–5.

⁶⁰ Syftar till Rudyard Kiplings dikt med samma namn (1899), där den vita mannens plikt att civilisera och lära ursprungsbefolkningar att leva rätt porträtteras som en börda.
<https://ux1.eiu.edu/nekey/syllabi/british/kipling1899.pdf> (2020-12-17).

⁶¹ Maxwell, 1999, s. 38–45.

⁶² Maxwell, 1999, s. 109–113.

den amerikanska ursprungsbefolkningen tvingades flytta från de landområden de bodde på. Glauner lyfter fram att den amerikanska regeringen tvingade ursprungsbefolkningen att följa ”de vitas” sätt att leva. Efter självständighetskriget i Amerika under början av 1780-talet, började regeringen i Amerika försöka lösa ”the Indian problem”⁶³. Den nya amerikanska regeringen menade att ursprungsbefolkningen var bosatta på mark som var attraktiv för de vita bosättarna. Under de krig som bekämpats mot ursprungsbefolkningen under 16- och 1700-talen, ansågs stammarna även vara ett hot mot den nya befolkningens sätt att leva. Regeringen beslutade att alla stammar som var på den östra sidan av Amerika, skulle flytta till västra sidan av landet. Glauner skriver att ursprungsbefolkningen menade att de hade rätt till de landområden de bodde på, eftersom de bott där i flera generationer. Trots protester, hade ursprungsbefolkningen inget annat val än att flytta. År 1830 införde regeringen IRA, Indian Removal Act. Detta gav dem laglig rätt att flytta eller att med hjälp av militären tvinga ursprungsbefolkningen att flytta från de landområden de bodde på. I artikeln förklarar Glauner att den amerikanska regeringen försökte få ursprungsbefolkningen att leva som de vita gjorde.⁶⁴

Maxwell skriver om den assimilationsprocess som ursprungsbefolkningen tvingades gå igenom, där skolor etablerades för ursprungsbefolkningens barn. I skolorna skulle barnen lära sig hur civiliserade människor levde. Maxwell förklarar att assimilationsprocessen var ett försök att ”sudda ut” det vilda ur människorna, men bevara människan. Regeringen ville förändra deras kulturella identitet så att den passade in med den nya amerikanska befolkningen. Vidare lyfter Maxwell fram hur Edward Curtis i början av 1900-talet fick i uppdrag av bland annat president Roosevelt att fotografera ”den försvinnande indianen”, för att man insåg att en del av den amerikanska historien var på väg att försvinna. Curtis skulle visa den kulturen som den amerikanska regeringen försökt suddas ut i flera år.⁶⁵

⁶³ Glauner, Lindsay, ” The Need for Accountability and Reparations: 1830-1976 the United States Government's Role in the Promotion, Implementation, and Execution of the Crime of Genocide against Native American”, *Symposium- The end of Adolescence*, vol 51/nr 3, våren 2002, s. 929, <https://core.ac.uk/download/pdf/232967015.pdf> (2020-12-16).

⁶⁴ Glauner, 2002, s. 931–934.

⁶⁵ Maxwell, 1999, s. 108–117.

3. Analys och undersökning

I analysen nedan är alla observationer och tolkningar enligt semiotikens begrepp denotation och konnotation skribentens egna tolkningar. I den första underrubriken kommer fotografier av Edward Curtis analyseras, i nästa underrubrik kommer Horace Poolaws fotografier analyseras. Fotografierna kommer att analyseras med den semiotiska metoden och kopplas till postkolonialism, representation och begreppen auktoritet, identitet och ackulturation. I den sista underrubriken diskuteras och jämförs fotografierna med fokus på auktoriteten i dem och hur den förändras. Det bör poängteras att om personerna i fotografierna har stamnamn kommer jag att använda det engelska namnet, för att förenkla för läsaren⁶⁶.

3.1 Edward Curtis

3.1.1 Bilaga 1: High Hawk

Bilaga 1⁶⁷ föreställer High Hawk som tillhörde Sioux Lakota Brulés. Det denotativa i fotografiet är att han har på sig en fjäderbonad av örnfjädrar, mockasiner, byxor, en skalptröja⁶⁸ och stenkrigsklubba som har en skalp hängande från den. Det vita som syns på hans kläder är dekoration som var gjort av piggsvinspigg. Hans ena hand som inte håller i stenkrigsklubban ser ut att vara knuten. Han ser ut i fjärran med ett likgiltigt uttryck i ansiktet. Han var inte en hövding, men hade vid tiden när fotografiet togs (år 1907) auktoritet och var en ledare i sin stam. Genom att bära en örnfjäderbonad och en skalptröja visar han att han är en duktig krigare och jag kan göra antaganden att han hade stor respekt i sin stam.

Fjäderhuvudbonaden som förknippas med den amerikanska ursprungsbefolkningen är specifikt för vissa stammar. Fjädrarna hade stort symboliskt värde i stammarnas kulturer och symboliserade respekt och makt. När en ung man fick en fjäder, betydde det att han hade gjort något som visade styrka eller manlighet. Fjädrar från en örn (Golden Eagle eller Bald Eagle), hade extra stort symboliskt värde och sågs som en stor bedrift. Anledningen var att örnen ansågs vara en budbärare från gud, därför om en fjäder delades ut till en man eller kvinna var det en stor ära. För att kunna göra en fjäderbonad krävdes flera insamlade fjädrar. När mannen fått tillräckligt med fjädrar kunde bonaden

⁶⁶ Undantaget för detta är bilaga 7, eftersom deras engelska namn inte är angivna utan bara direktöversatta stamnamn.

⁶⁷ Alla fotografier kommer ligga som bilagor i slutet av uppsatsen och diskuteras efter nummer och namn på personen i fotografiet.

⁶⁸ En skalptröja var en speciell tröja som framför allt krigare hade på sig, där de fäste skalper från sina fiender. Det var ett plagg med stor symbolik, eftersom hår anses vara en del av en persons själ, därför fick personen som hade den mer styrka och makt genom fiendens skalp.

<https://amhistory.si.edu/militaryhistory/collection/object.asp?ID=676> (2020-12-25).

skapas. Hövdingarna i stammen hade ofta störst fjäderbonader, eftersom de visat mest mod, styrka och vishet. Varje bonad såg annorlunda ut och var gjord speciellt till varje individ.⁶⁹

Fotografiet konnoterar auktoritet, respekt och ledarskap, eftersom han har på sig en fjäderbonad med örnfjädrar och han har en skalp hängande på sin stenkrigsklubba. High Hawk position med båda fötterna på jorden inger även ett intryck av att han har kontroll, samtidigt som han visar upp sin utstyrsel. Det sätt han håller stenkrigsklubban på; genom att visa upp den och skalpen på den, konnoterar en sorts respektingivande rädsla hos åskådaren. Handen som är knuten vid sidan konnoterar dolda känslor av avsky och hat. Det kan tolkas som att han är emot att bli fotograferad, det kan också tolkas som en symbol för kamp. Hans kamp kan ses som ett motstånd eller en kamp att bevara sin kultur. High Hawk representerar den stereotypa bilden av den amerikanska ursprungsbefolkningen som Evans et al skriver om. Det är svårt att veta om Curtis har bett honom ta på sig en ceremoniell utstyrsel endast för att ta fotografiet, eller om High Hawk alltid går klädd så här. Evans et al förklarar att stereotypa egenskaper skapas när egenskaper överdrivs och tilldelas en person, för att skapa skillnader. Processen att skapa skillnader genom att stereotypisera ses som ett sorts maktspel, i fallet med High Hawk visas en stereotyp bild av en person som tillhör amerikanska ursprungsbefolkningen.⁷⁰

3.1.2 Bilaga 2: Sioux Chiefs

Fotografiet visar tre hövdingar från Sioux-stammen. Det denotativa i fotografiet är att alla tre hövdingar sitter på varsin häst och har fjäderhuvudbonader på huvudet. Den hövding som står längst fram har piggsvinspiggdetaljer på ett band sidledes över en mockajacka med fransar och han har något som liknar en filt över ena benet. I sin ena hand håller han ett gevär riktat upp mot himlen och den andra handen håller i hästens tyglar. Hans blick är riktad mot horisonten och han ser ut som att han blickar dit han ska rida. De andra två hövdingarna är lite ur fokus och den ena är skynd bakom den främre hövdingen. Den hövding som står bakom den främre, har liksom den främre en fjäderhuvudbonad och håller i en stav med fjädrar. Det går inte att tyda hur hans kläder ser ut, men det ser ut som att även han har piggsvinsdetaljer på sin tröja. Det enda som syns på av den tredje hövdingen är hans fjäderbonad, i övrigt är han helt skynd av den främre hövdingen och dennes häst.

⁶⁹ Kilroy-Ewbank Lauren, Featherd War Bonnet, *Art and humanities- Art of the Americas to World War I- Native American Art after 1600*, (inget datum), <https://www.khanacademy.org/humanities/art-americas/native-north-america/native-american-west/a/feathered-war-bonnet> (2020-11-05).

⁷⁰ Evans, Nixon & Hall, 2013, s. 233–237, 247–249.

Sioux-stammen var berömda för att ha fjäderhuvudbonader, speciellt när de red i strid. De levde i den norra delen av Amerika, i Montana och Wyoming, där de jagade bisonoxar. Stammen var ett nomadfolk, eftersom de följde efter bisonhjordarna.⁷¹

I en semiotisk analys av fotografiet konnoterar precis som i bilaga 1, fjäderbonaderna makt och auktoritet. Den raka kroppshållning som männen har, konnoterar säkerhet och styrka. Alla tre hövdingar blickar ut mot horisonten, vilket konnoterar att de är stadiga ledare som vet vart de är på väg och vad de gör. Den främre hövdingens gevär denoterar makt och konnoterar att han har blivit påverkad av ackulturationen, eftersom han har ett västerländskt gevär istället för ”primitivare” vapen. Det faktum att hövdingen har ett västerländskt gevär istället för t ex en krigsklubba, visar precis som Tripathy menar, att koloniseringen var ett sätt att civilisera folk; vilket i detta fall innebär att de skulle sluta använda sina primitiva vapen och börja använda västerländska gevär för att modernisera sitt sätt att kriga. Fotografiet visar även precis som Tripathy hävdar, att ursprungsbefolkningen i Amerika lever i ett koloniserat land där den ”vita mannen” bestämmer.⁷² I detta fall är den vita mannen Curtis som bestämmer hur objekten i fotografierna ska stå och se ut. Den främre hövdingens häst är vit vilket denoterar att det är en vit häst, men kan konnoterar att han är en skicklig och modig krigare, eftersom en vit häst är lättare att upptäcka än en mörk häst. Platsen för fotografiet denoterar en öppen äng med berg i bakgrunden, men konnoterar ett ociviliserat folk som lever i den vilda naturen.

3.1.3 Bilaga 3: Sitting Bear

Sitting Bear var hövding för Arikara-stammen och är porträtterad två gånger i Curtis fotosamling; en närbild av hans ansikte och en helkroppsbild⁷³. Följande beskrivning är det denotativa i fotografiet. Sitting Bear har på sig en örnfjärdebonad, skalptröja och någon form av medalj runt halsen. I fotografiet där han är porträtterad i en helkroppsbild, syns det att han har på sig mockasiner och byxor med fransar på sidorna. Han har utsmyckningar på sin tröja och sina byxor, i form av fransar eller streckat mönster. Från hans huvudbonad hänger något som ser ut som pälssvansar och runt halsen har han ett halsband där det hänger något som liknar ett snöre. Den ena armen vilar vid sidan av kroppen och i den andra handen håller han en pinne med en fjäder längst ut, pinnen heter ”coup-stick”. En coup-stick var en pinne som modiga krigare petade fienden med. Tanken var att om någon petade på en fiende med sin

⁷¹ Waldman, Carl, *Encyclopedia of Native American Tribes*, Hongkong 1988, s. 222–224.

⁷² Tripathy, 2009, s. 40–49.

⁷³ Jag analyserar helkroppsbilden, men använder närbilden för att titta närmare på detaljer.

coup-stick, visade det stort mod för att man kom så nära sin fiende utan att bli skadad. Ju närmare en krigare kom fienden utan att bli skadad eller dödad, desto större tecken på mod var det. Krigarna räknade hur många fiender de petade på, för att kunna berätta historier om det efter striden. Även om det kan låta lekfullt, ansågs det vara mer modigt att peta på fienden än att döda eller skalpera dem. I vissa fall brukade krigarna peta på fienden och sen komma tillbaka till samma person för att döda och skalpera dem, på så sätt visade krigaren först mod genom att peta på dem och sen mod genom att döda dem.⁷⁴

Fotografiet av Sitting Bear visar ett tydligt exempel på den stereotypa representation som Parezo tar upp. Hon menar att bilden av den stolta hövdingen var en av de stereotypa representationerna av ursprungsbefolkningen. Parezo argumenterar att okunskapen i ursprungsbefolkningens riktiga kultur, gjorde att stereotypa representationer skapades från början. På grund av kulturell blindhet, har ursprungsbefolkningen representerats som den vita mannen vill att de ska representeras.⁷⁵ Fotografiet av Sitting Bear är den stolta hövding som Parezo beskriver. Genom attribut som den stora fjäderbonaden kan slutsatsen dras snabbt av en åskådare att det är en hövding i fotografiet.

I en semiotisk analys av fotografiet, konnoterar det en hövding som står bekvämt med vikten lutad på ena benet, men trots sin kroppshållning inger han auktoritet och mod. Hans fjäderbonad konnoterar mod, ledarskap och vishet. Den coup-stick han håller i denoterar inte en coup-stick, eftersom många åskådare inte vet vad pinnen har för ändamål, därför denoterar det istället en flagga eller vimpel. Vad gäller hans coup-stick kan konnotationen tolkas på olika sätt. Dels kan den konnotera mod och skicklighet om åskådaren vet vad det är för något, dels kan det för den som inte vet vad det är, konnotera ett barn som står med en vimpel. Armen som vilar vid sidan förstärker konnotationen att han ser ut som ett barn som precis blivit tillsagd att stå still. Fotografiet av Sitting Bear är med andra ord tvådelat. Han framställs som ett barn för den åskådare som inte vet vad det vapnet han håller i handen är för något. Samtidigt konnoterar fjäderbonaden mod, vishet och auktoritet. Han är en hövding som framställs som ett barn, trots sin auktoritära ställning.

3.1.4 Bilaga 4: Hamasaka

I fotografiet av Hamasaka hövding av Qágyuhl-stammen, syns han hålla en lång stav. Till fotografiet finns det information som beskriver att det är en talarstav (talking stick) och att

⁷⁴ Gaffney, Dennis, "Counting Coup (Counting What?)", *Antique Roadshows* (PBS), 2006-04-24, <https://www.pbs.org/wgbh/roadshow/stories/articles/2006/4/24/counting-coups> (2020-12-29).

⁷⁵ Parezo, 2013, s. 317–323.

han i den andra handen håller han en ”shamanskallra”. Vidare står det att han har en cederträring runt halsen och bark från samma träd på sitt huvud.⁷⁶ I fotografiet har han på sig en filt med vita utsmyckningar och knappar. Talarstaven är av trä och har snidade figurer och ansikten. Den shamanskallran han håller i har också en snidad träfigur som liknar någon form av människokropp. Runt huvudet har han något som liknar en mössa, som är gjort av cederträbark med tyg eller trådar som sticker ut på hjässan. Han har örhängen i det örat som syns och han har skäggväxt i ansiktet. Den träring han har runt halsen har trådar som hänger från ena sidan. Hans blick är riktad in i kamerans lins.

Det denotativa i fotografiet är en äldre man som tillhör ursprungsbefolkningen som håller i en stav. Hans kläder denoterar en filt med vita prickar och hans huvudbonad denoterar någon form av mössa. Staven i fotografiet konnoterar vishet och spiritualitet. Hans stadiga blick in i kameran konnoterar vishet, men samtidigt konnoterar hans kroppsspråk och sättet hans händer är placerade, att han är uttråkad. Talarstaven konnoterar auktoritet, eftersom det blir en sorts förlängning av honom. Den som har talarstaven har ordet och får tala. Detta konnoterar en auktoritär ledare som har viktiga saker att säga. Enligt de tre legitimitetsgrunder för auktoritet som Trondman lyfter fram, kan Hamasaka ses som en traditionell auktoritär ledare och han innehar den karismatiska auktoriteten tack vare talarstaven. Den traditionella ledaren är den auktoritet där folk följer en ledare enligt tradition. Den karismatiska ledaren är den när en auktoritär ledare har karisma som gör att folk följer hen.⁷⁷

Hans utsmyckade kläder konnoterar spiritualitet och naturtro. Jag vet inte vad träringen runt hans hals har för funktion vad gäller spiritualitet och traditionella ritualer, därför blir min konnotation av ringen att han framställs som ”icke-västerländsk” eller ociviliserad. Även om jag förstår att träringen förmodligen har något speciellt värde, har jag svårt att inte konnotera den med den stereotypa bild som Parezo tar upp. Parezo argumenterar att utan kunskap om kulturen och historien, kommer representationen bli stereotyp.⁷⁸ I detta fall konnoterar jag stereotypen på grund av okunskap. Den stereotypa bild jag konnoterar träringen med, har att göra med min okunskap kring den. Till skillnad från talarstaven, som jag förstår används till att bestämma talarordning, så ser jag ingen direkt funktion i träringen.

⁷⁶ Curtis, Edward, *The North American Indian: The Complete Portfolios*, Köln 1997, s. 380.

⁷⁷ Lennartsson & Trondman, 2017, s. 38–40.

⁷⁸ Parezo, 2013, s. 317–323.

3.2 Horace Poolaw

3.2.1 Bilaga 5: Sindy & Hannah Keahbone

I fotografiet står Sindy (vänster) och Hannah klädda i ceremoniella kläder vid en tipi. Att det är en tipi syns längst ner på fotografiets högre sida, där det går att se en tältpinne som höll upp tipit. Båda kvinnorna tillhör Kiowa-stammen och fotografiet är taget 1930 på en marknad. Sindy har traditionella flätor i håret, ett långt halsband runt halsen och en klänning med fransar längst ner. Över klänningen har hon på sig något som liknar en poncho med fransar och pärlor som utsmyckning. Hon har på sig mockasiner på fötterna och i den ena handen håller hon en örnfjäder. Hannah till höger har på sig en liknande klänning med fransar längst ner och en poncho med fransar och pärlor. Även Hannah har på sig ett långt halsband som går ner till midjan. Till skillnad från sin mor, har Hannah en korthårig frisyr i stil med den då kända bob-frisyren. Båda kvinnorna har ett hårband runt huvudet, men Hannahs hårband gör så att hennes korta frisyr visas tydligare till skillnad från Sindy som endast har hårbandet runt huvudet. I fotografiet är Hannahs händer dolda antingen bakom hennes rygg eller under ponchon. Till bilden har Laura Smith beskrivit att Hannah var rebellisk och att hon därför valde att klippa sitt hår för att passa in i modet. Hon valde även att sminka sig, vilket inte riktigt går att se på bilden. Dock poängterar författaren att trots Hannahs rebelliska sida, har hon ändå valt att ha på sig de traditionella kläderna med tillhörande accessoarer. Vidare förklarar Smith att bob-frisyren fungerade som en motaktion mot den viktorianska erans kvinnoideal, eftersom bob-frisyren var lättare att sköta. Det var också en sorts symbol för kvinnors befrielseörelse som kom under början av 1900-talet.⁷⁹

Det denotativa i fotografiet är att två kvinnor klädda i ursprungsbefolkningens traditionella kläder står framför någon form av vägg. Kläderna denoterar traditionella kläder från den amerikanska ursprungsbefolkningen och kvinnorna denoterar att de tillhör en stam. Hannahs frisyr denoterar en för tiden modern kortklippt frisyr och Sindys frisyr denoterar flätor som är en traditionell frisyr inom ursprungsbefolkningens stammar. Kvinnornas kläder konnoterar mångårig kultur och stolthet till sitt arv. Båda kvinnorna tittar in i kameran, men deras ansiktsuttryck skiljer sig åt. Sindys ansiktsuttryck konnoterar sorg, medan hennes räta rygg och blick in i kameran konnoterar stolthet. Hannahs ansiktsuttryck konnoterar nyfikenhet och blyghet, eftersom hennes ansikte inte är helt vänt mot kameran. Hannahs kroppsspråk konnoterar plikt känsla samtidigt som hennes något vridna kropp konnoterar blyghet och osäkerhet. Hennes korta frisyr konnoterar motstånd och hennes dolda armar konnoterar att

⁷⁹ Smith, 2016, s. 28–31.

hon inte känner sig bekväm framför fotografen. Hon konnoterar en splittrad person, som dels vill vara trogen sitt kulturella arv, dels vill passa in i det moderna samhället. Precis som Hylland Eriksen och Schober skriver är det lätt att skapa en gruppidentitet och ett ”vi”, så länge det finns gemensamma nämnare.⁸⁰ Hannah har en identitet som tillhör ett ”vi” inom stammen och det kulturella arv hon har därifrån. Samtidigt vill hon bryta sig loss och skapa ett ”vi” med samhället utanför stammen. Genom att klippa sitt hår och sminka sig, skapar hon en sorts tvådelad identitet; hon klär sig i traditionella kläder samtidigt som hon utmärker den andra identiteten med sin frisyra, sin makeup och sitt kroppsspråk. På ett sätt kan Hannah anses vara en person som har accepterat de efterdyningar av den ”cultural wounding” som Kearney tar upp, som den amerikanska ursprungsbefolkningen gått igenom under flera år. Vid tiden då fotografiet blev taget, hade hennes stam redan utstått det våld som Kearney beskriver som drabbade ursprungsbefolkningen under den process som Kearney kallar ”culture wounding”.⁸¹ Hannah har valt att acceptera de förändringar som hennes gruppidentitet har gått igenom och anpassa sig efter det moderna samhället. Dock bör hennes sätt att blanda dessa båda identiteter ses som ett motstånd mot tanken bakom Richard Henry Pratts yttrande: ”Kill the Indian, save the man”⁸². Hannah visar att det går att blanda både det traditionella med det moderna.

3.2.2 Bilaga 6: Haun-gooah (Silver Horn)

Fotografiet av Silver Horn är taget 1928 och visar en av de män som var viktiga för att Kiowa-kulturen skulle leva vidare. Smith skriver att Silver Horn var en av de äldre i stammen som ville bevara de gamla historiska traditionerna. I fotografiet har Silver Horn på sig en typisk traditionell klädsel som visade hans ledarstatus i stammen. Smith beskriver även att under 20-talet brukade Kiowa män ha en filt lindad runt midjan precis som Silver Horn, under tillställningar av olika slag.⁸³ Det denotativa i fotografiet är följande beskrivning. Han har en pälsfilt lindad runt midjan, en pälsmössa med fjädrar i och en väst. På fötterna har han på sig vanliga skor och under den lindade filten verkar han inte ha på sig några byxor. Han har vit färg målad på smalbenen, på överarmarna och i ansiktet. Runt halsen har han någon form av pärlhalsband som ligger i tre varv över västen. I sin vänstra hand håller han i några pilar och i samma hand lutar han en pilbåge mot marken. Hans högra hand ser ut att hålla i filten som är

⁸⁰ Hylland Eriksen Thomas, Schober (red), 2016, s. 1, 10–11.

⁸¹ Kearney, Hylland Eriksen & Schrober (red), 2016, s. 114–117.

⁸² Garrett, Pichette, 2000, s. 4.

⁸³ Smith, 2016, s. 59.

runt midjan, dock är det svårt att se och han kanske bara lutar handen mot midjan. Han är vänd i halvprofil och blickar bort från kameran. Hans kroppshållning visar att han är lite äldre, eftersom han putar ut med magen.

I en semiotisk analys konnoterar hans pälsfilt som är slarvigt lindad runt midjan att han är en förvirrad man som slängt en filt över sig. Precis som med bilaga 4, gör okunskapen kring vad filten och de övriga kläderna har för symbolisk och traditionell betydelse, att konnotationen liknar de stereotypa bilder som Parezo tar upp. Stereotyperna baseras på den bild som skapats av den vita mannen och på grund av okunskap blir det en felaktig representation.⁸⁴ Konnotationen hade tolkats annorlunda om jag som analyserar fotografierna hade haft kunskap i det värde pälsfilten har i stammen. Eftersom jag inte vet det, konnoterar hans kläder att han är en förvirrad gammal man som inte riktigt vet var han är. Hans blick bort från kameran konnoterar att han letar efter någon eller något. Hans högra hands position konnoterar att han försöker verka som att han vet vad han gör. Enligt Smiths förklaring som jag har tagit del av, av vilken roll Silver Horn hade i Kiowa-stammen, så vet jag att han hade en auktoritär roll inom stammen. Hans höga ålder konnoterar vishet och hans roll i stammen konnoterar att han var en auktoritär person. Egentligen är det enda som utstrålar auktoritet i fotografiet hans nonchalanta sätt att posera för kameran. Det är nästan som att han är för viktig för att bry sig om att han blir fotograferad, han vill framstå som viktig eftersom han var det.

Fotografiet av Silver Horn är ett tydligt exempel på hur ursprungsbefolkningen tvingades förändra sitt sätt på grund av ackulturationen. Flynn et al skriver att ackulturation är en kulturell förändringsprocess som tvingar en kultur att förändras i mötet med en annan kultur. Ursprungsbefolkningen hamnade mitt emellan två kulturer.⁸⁵ Precis som nämndes var Silver Horn en av dem som ville bevara den kultur och historia som var Kiowa-stammens sätt att leva. Därför fungerar Silver Horn som en representation av det gamla sättet att leva enligt Kiowa-stammen. Han har dock valt att i fotografiet ha på sig västerländska skor, vilket kan tolkas som att han har låtit sig påverkas av den västerländska kulturen en del.

Garrett och Pichette skriver att för att motverka ackulturation krävs enkulturation, vilket är när någon lär ut kulturen och den historia som finns inom den påverkade gruppen.⁸⁶ Silver Horns uppgift var med andra ord att motverka ackulturationen

⁸⁴ Parezo, 2013, s. 317–323.

⁸⁵ Flynn, Olson, Yellig, 2014, s. 280.

⁸⁶ Garrett, Pichette, 2000, s. 6–7

som fortfarande pågick och med hjälp av enkulturation föra vidare kulturen inom Kiowastammen.

3.2.3 Bilaga 7: To-ga-mote (Dismounts in front) och Kaun-to-hup (Likes to Trade)

Fotografiet förställer en man och en kvinna som är gifta. Båda har på sig traditionella kläder och skor. Kvinnan har en klänning med pärlor som utsmyckning och fransar i kanterna. Runt midjan har hon någon form av filt eller sjal som är knuten med ett band runt midjan. Hon har ett halsband med en stor medalj med en bisonoxe på runt halsen. Över axlarna har hon en sjal och längs med överkroppen hänger fransar ner till midjan. Hon har på sig en kjol av något slag under sin klänning, därför syns inte fötterna alls. Håret är uppdelat i två svansar som vilar på hennes axlar. Hennes man har på sig mockasiner på fötterna, ett par byxor och en filt lindad runt midjan. Han har en tröja eller en poncho med fransar hängande ner över överkroppen. Runt halsen har han en medalj med ett huvud i profil. Han har även ett band knutet runt halsen som ligger uppdelat i två delar över hans bröst ungefär som en slips. Håret är flätat i långa traditionella flätor som vilar på hans axlar. Han bär även ett pärlhalsband som går ner till midjan. I vänster hand håller han i flera örnfjädrar som sitter ihop i änden och han har även en filt hängande över samma arm. Kvinnans händer syns inte så bra för att fransarna från hennes kläder hänger över och döljer dem. Mannens båda händer syns, den som inte håller i fjädrarna hänger vid sidan av kroppen. Båda har ett ansiktsuttryck där deras munnar är nedgående och båda tittar in i kameran. Kvinnan har rak rygg och sträcker på sig och mannen står normalt.

I en semiotisk analys är det ovanstående beskrivningen den denotativa beskrivningen. Parets medaljer runt halsen konnoterar att de fått det utdelat och att de vill visa upp det. Kvinnans kläder konnoterar tradition och historia, medan filten runt hennes midja konnoterar sekularisering och modernisering eftersom tyget ser modernt ut. Hennes kroppshållning konnoterar att hon vill visa upp sig rät i ryggen vilket inger respekt, eller att hon vill se smalare ut genom att sträcka på sig och dra in magen. Ansiktsuttrycket hon har konnoterar att hon är arg eller sur och att hon inte vill bli fotograferad. Mannens kläder konnoterar precis som hans frus kläder, tradition och historia. Hans hand som visar upp fjädrarna konnoterar att han är stolt över dem och vill visa dem. Filten på hans arm konnoterar att han fryser lätt och att han vill använda den för att värma sig. Här kan filten ha ett ceremoniellt värde som jag inte vet något om, därför denoterar jag det endast som en filt. Hans medalj konnoterar att han fått ett pris och att han bär den för att visa upp den. Hans högra hand som hänger vid sidan av kroppen konnoterar att han är avslappnad, till skillnad

från sin fru som ser spänd ut. Hans ansiktsuttryck konnoterar att han är arg eller sur och hans kisande ögon konnoterar att han inte vill bli fotograferad. Precis som i bilaga 4, har paret en auktoritet som går att koppla till tradition som Trondman skriver om. Den traditionella ledaren har auktoritet genom tradition och med sina medaljer visar de att de har en auktoritär roll i stammen.⁸⁷ Eftersom de är gamla har de upplevt mer och har därför mer respekt och auktoritet i stammen. Genom att utstråla pondus får de auktoritet. De vill visa sig auktoritära för fotografen, som inte har samma status i stammen som de har.

3.2.4 Bilaga 8: Gui po-lau (kallad Kiowa George) och Tsomah

Bilaga 8 är ett fotografi av Poolaws egna föräldrar som är taget 1928. Pappan George, sitter på en stol och har en fjäderbonad på huvudet. Från fjäderbonaden hänger det svansar ner för axlarna. Han har på sig mockasiner, traditionella byxor med fransar och en tröja med fransar på. Runt halsen har han någon form av sjal och det ser ut som att han har på sig en poncho under sjalen. I handen håller han en pilbåge med pilar som pekar upp mot himlen. Hans andra hand vilar på hans ben. På marken ligger det en matta som är en traditionell matta med symboliskt värde. Hans ansiktsuttryck är lite förvridet eftersom han kisar för solen. Tsomah har på sig mockasiner och en klänning med fransar. Hon har ett rep knutet runt midjan och en poncho av något slag ovanpå klänningen. Hennes hår är flätat i två flätor som ligger på hennes axlar. Hennes händer syns inte på grund av fransarna från hennes kläder. Över bröstet har hon ett band som går från höger till vänster sida. Hennes ansiktsuttryck är likgiltigt med en lätt antydning till kisning i ögonen. Detta är det denotativa i fotografiet.

Smith skriver att sättet som George håller i pilbågen visar att han vill visa upp den. Han var en pilbågsmakare och det var ett yrke som visade tecken på makt och färdighet. Genom att visa upp sitt vapen på detta sätt, visar han sin sociala ställning. Inom stammen var vapnet ett tecken på att man kunde skydda sin familj och försörja dem. Smith förklarar att med blicken fäst in i kameran och med placeringen av pilbågen får han den auktoritära makt som han kräver.⁸⁸

Georges kroppsspråk konnoterar makt, auktoritet och pondus. Hans sätt att hålla pilbågen med en stadig hand konnoterar att han är redo att använda sitt vapen om han måste. Hans högra hand som vilar på benet konnoterar att han är lugn och sansad, men redo att försvara sig om han måste. Hans blick mot kameran konnoterar att han har en ledarroll och fotografen är underlägsen honom. Hans fjäderbonad som sitter på huvudet, står upp och

⁸⁷ Lennartsson & Trondman, 2017, s. 38–40.

⁸⁸ Smith, 2016, s. 18–19.

konnoterar en kungakrona vilket konnoterar ännu mer makt och ledarskap. Den matta som ligger under hans fötter konnoterar att han är en viktig person som inte får stå på bar mark. Lennartsson och Trondman skriver att auktoritet är när folk följer någon utan att tvång används. Vidare förklarar de att auktoritet inte ska bevisas eller hävdas, för då går den förlorad.⁸⁹ Den auktoritet som George Kiowa utstrålar kan förklaras med att han är Poolaws förälder. Georges kroppsspråk och hållning syns i fotografiet, eftersom det är hans son som fotograferar honom. Det hade kanske varit annorlunda om det hade varit någon helt annan fotograf. Dock ska det poängteras att hans utstyrelse med fjäderbonaden också utstrålar auktoritet i sig. Den förknippas med ledarskap och en hövding i en ursprungsbefolkningsstam från Amerika. Tsomahs position i fotografiet konnoterar att hon är underlägsen sin man, eftersom hon står bredvid och lite bakom honom. Det konnoterar att hon ska stå till tjänst för honom, hon är underlägsen honom. Hennes kroppsspråk konnoterar att hon är en sidokarakter som inte har så mycket att säga till om. Kläderna hon har på sig konnoterar tradition och historiskt arv, samma sak gäller Georges kläder.

3.3 Diskuterande analys

Fotografierna av Curtis och Poolaw skiljer sig åt, inte bara för att de är tagna med mer än 10 års mellanrum, utan för att de porträtterar ursprungsbefolkningen olika. Bengal skriver att Curtis uppgift var att fotografera ”den försvinnande indianen”, där porträtteringen blev en blandning av ett koloniserat vilt folk som accepterat kolonisationen eller ett folk som hade fått sin kultur förstörd på grund av kolonisationen. I fotografierna av Curtis går det att se precis det som Bengal skriver.⁹⁰ Han har fotograferat personerna på ett sätt där de ska framstå som annorlunda, där de står uppklädda i sina ceremoniella kläder och visar upp sin kultur. Curtis fungerar som kolonisationen som fotograferar och porträtterar ”den andra” (the other). I bilaga 3 porträtteras Sitting Bear med en coup-stick, fast det framställs i fotografiet som en liten vimpel. Curtis avdramatiserar kulturen som ursprungsbefolkningen har genom att porträtterar dem som han vill att de ska porträtteras.

Det bör tilläggas att källor kring Curtis arbete och sättet han valde att fotografera beskriver honom på olika sätt. King skriver i sin artikel att Curtis och hans kollegor arbetade för att bevara den kultur som de trodde skulle försvinna inom snar framtid. Curtis arbetade

⁸⁹ Lennartsson & Trondman, 2017, s. 38–40 & 76–77.

⁹⁰ Bengal, 2020, s. 32–43.

med stammarna och vann deras förtroende, så pass att de gav honom namnet ”Shadow Catcher” (skuggfångare).⁹¹

Samtidigt argumenterar Maxwell att det finns bevis för att Curtis själv iscensatte och bestämde vad personen i hans fotografier skulle ha på sig och göra. Det finns även exempel där han skapade masker och accessoarer för att de skulle se ”mer vilda ut” och för att ursprungsbefolkningen inte ville bära rituella och religiösa masker när de inte utförde ritualerna på riktigt.⁹² Detta visar tydligt att Curtis fotografier visar ursprungsbefolkningen ur den vita kolonistans lins. Precis som Zamir skriver i sin text om Alexander Upshaw, valde Curtis att ”klä ut” Upshaw till den stereotypa bilden av ursprungsbefolkningen som folk var vana vid. Det faktum att Upshaw som var välutbildad och egentligen klädde sig i västerländsk kostym, gör fotografierna på honom till falska vittnesmål och visar att Curtis fotografier borde betraktas som koloniala fotografier.⁹³

Egan skriver att Curtis fotografier är en stereotyp porträttering av ursprungsbefolkningen, så som de flesta trodde att de såg ut. Ju fler fotografier Curtis gjorde, desto mer förändrades hans porträttering av deras kultur och historia. Från början porträtterade han ursprungsbefolkningen som vildar och brydde sig inte lika mycket om deras kultur. Ju fler fotografier Curtis gjorde desto mer fokus la han på deras kultur och historiska arv.⁹⁴ Egans argument framgår i uppsatsens fotografier. Det fotografi i uppsatsen som är gjort senast i tid är bilaga 4, som publicerades år 1915. I den beskrivning som Curtis har tillhandahållit till vissa fotografier, framgår det i bilaga 4 att han lägger mer fokus på Hamasakas kultur och det symboliska värdet i kläderna och vad han har på sig. Vid en jämförelse med bilaga 2 med de tre hövdingarna, informerar Curtis i texten att hövdingar red iväg och tog med sig skalper, kvinnor eller hästar och att de ibland aldrig återvände. Han lägger med andra ord ingen fokus på vad de har på sig eller vilket symboliskt värde det har i stammen. Fokus ligger på att framställa dem som vildar, jämfört med i bilaga 4, där texten förklarar de symboliska kläderna och attiraljerna.⁹⁵

Den stora skillnaden mellan fotografierna av Curtis och Poolaw, är egentligen hur fotografierna låter personerna framställa sig själva. Precis som Bengal skriver, låter Poolaw personerna i fotografierna vara sig själva. Han ändrar inte deras kläder eller kroppsspråk, han låter dem bestämma hur de ska framställas. Bengal skriver att Poolaws

⁹¹ King, 2006, s. 5–9.

⁹² Maxwell, 1999, s. 109–113.

⁹³ Zamir, 2007, s. 613–618.

⁹⁴ Egan, 2006, s. 5–9.

⁹⁵ Curtis, 1997, s. 135 & 380.

fotografier visar att ursprungsbefolkningen kan modernisera sitt liv, men ändå ha kvar sitt kulturella arv.⁹⁶ Ett tydligt exempel på detta är bilaga 5, där Hannah klär sig i traditionella kläder samtidigt som hon väljer att framhäva sin kortklippta frisyr. Poolaw låter henne framställa sig själv så som hon vill bli framställd. Det faktum att Poolaw själv tillhör Kiowa-stammen, gör att han inte ifrågasätter de traditionella kläder och accessoarer som personerna har på sig i fotografierna. Han får därför ett sorts övertag över Curtis; han har kunskapen kring stammen och att han inte vill visa en falsk porträtteringen av dem, han låter dem vara sig själva. Det är inte en porträttering som visar ett koloniserat folk, utan en porträttering av ett folk på det sätt de vill bli porträtterade.

Auktoriteten i fotografierna skiljer sig åt på olika sätt. I Curtis fotografier framställs auktoritet främst genom männens kläder eller andra attribut. Det handlar främst om fjäderbonaderna, men det inkluderar även de vapen de har i fotografierna. Problematiken ligger i hur Curtis har valt att porträttera dem. Han har själv valt var fotografiet ska tas, hur de ska stå och i vissa fall vad de ska ha på sig. På grund av detta förlorar männen delvis sin auktoritet. De försöker hävda sin auktoritet, vilket som Lennartsson och Trondman skriver gör att auktoriteten går förlorad.⁹⁷ Poolaws fotografier visar att de som var auktoritära ledare ville visa upp det. Till exempel i bilaga 7 visar paret att de med sin raka kroppshållning, fjädrarna som mannen håller i handen och medaljerna som de har runt halsen att de har en auktoritär roll i stammen. De är äldre och har fått en utmärkelse för något och de visar upp det genom att ha det runt halsen. De kräver respekt och auktoritet genom sitt sätt att presenterar sig själva och genom det sätt de väljer att framställa sig i fotografiet. Genom att Poolaw ger friheten till de personerna han fotograferar, ger han dem tyglarna att bestämma hur de vill porträtteras. Ett annat tydligt exempel på detta är bilaga 8, där hans egna föräldrar blivit fotograferade. Kiowa George har en auktoritär roll i familjen och i stammen och han visar det genom att ha på sig en hög fjäderbonad och genom sättet han håller sin pilbåge på. Han utstrålar auktoritet genom sitt kroppsspråk, sitt ansiktsuttryck och hur han är klädd.

Den största förändringen i hur porträtteringen av auktoritet framställs i de båda fotografernas fotografier, syns främst i hur de själva har valt att arbeta med personerna i fotografierna. Problematiken kring hur mycket Curtis har påverkat och bestämt vad personerna ska göra och hur de ska stå, gör att hans fotografier har två sidor. Det går att se den sida som hövdingarna vill porträttera, genom att de har på sig sina fjäderbonader och har med sina vapen. De vill visa upp sig som en viktig person i stammen, men Curtis har på ett

⁹⁶ Bengal, 2020, s. 32–43.

⁹⁷ Lennartsson & Trondman, 2017, s.76–77.

sätt manipulerat fotografierna genom porträtteringen av dem. Hans okunskap i deras kultur syns i de första bilagorna (1-3), där han porträtterar dem enligt den stereotypa bilden av den amerikanska ursprungsbefolkningen. Precis som Egan lyfter fram, är hans fotografier stereotypa porträtteringar av dem fram till dess att han lär sig mer om deras kultur.⁹⁸ I bilaga 4 går det att se att Curtis lagt mer fokus i att porträttera hövding Hamasaka hur han själv vill bli porträtterad. Hamasaka får på så sätt mer auktoritet, eftersom han bestämmer mer över fotografiet. Det går därför att konstatera att Curtis själv genomgår en förändring i hur han porträtterar ursprungsbefolkningen och samtidigt hur auktoritet porträtteras. Genom att ge personerna i fotografierna mer talan, ger han dem även mer auktoritet. Precis som Poolaws fotografier visar; personerna kan porträtteras på det sätt de själva vill bli porträtterade. Genom att ge dem makten och auktoriteten hur de ska porträtteras, lyser det igenom till åskådaren. Det som kanske är mest intressant med Poolaws fotografier är att de visar personer från Kiowa-stammen precis som de är. Precis som Bengal beskriver, har de valt att ta in vissa delar av det moderna samhället, men ändå bevara sin tradition. Trots att de har gjort det tillhör de ändå stammen.⁹⁹ Förändringen i hur auktoriteten porträtteras är en kombination av att fotografen har mer kunskap om ursprungsbefolkningen och att personerna i fotografiet får mer frihet i hur de ska porträtteras.

⁹⁸ Egan, 2006, s. 5–9.

⁹⁹ Bengal, 2020, s. 32–43.

4. Sammanfattning och slutsats

Uppsatsens syfte har varit att se hur förändringen av auktoritet, till följd av sekularisering och ackulturation ser ut i fotografier i en jämförande studie mellan tidigt 1900-tal och 1930-talet. Frågeställningen som uppsatsen arbetade från var att se hur förändringen i porträtteringen av auktoritet såg ut i fotografier från tidigt 1900-tal och 1930-talet och varför förändringen skedde. De fotografier som valdes ut var gjorda av Edward Curtis och Horace Poolaw, som fotograferat stammar under första hälften av 1900-talet. Curtis fotograferade stammar över hela Amerika, för att dokumentera ”den försvinnande indianen”. Poolaw tillhörde själv Kiowa-stammen och var den första fotografen från en ursprungsbefolkningsstam som blev erkänd. Forskningsläget som beskrevs, tog upp hur fotografierna porträtterade stammarna. Curtis kritiserades för att främst göra en stereotyp representation, medan Poolaw visade hur stammen faktiskt levde. Vidare beskrevs hur en åskådare betraktar en bild och vad som sker vid seendet av bilder och fotografier. Uppsatsens analysmetod var en semiotisk metod, där fotografierna analyserades med begreppen denotation och konnotation. Vidare kopplades fotografierna till postkolonialism, representation och till begreppen auktoritet, ackulturation och identitet. Genom att jämföra Edward Curtis fotografier med Horace Poolaw fotografier, går det att konstatera att förändringarna är kopplat till fotografiernas kunskaper om stammens kultur och historia och de sätt de låter personerna i fotografierna framställa sig själva. Precis som Bengal skriver i sin artikel, låter Poolaw personerna i fotografierna välja hur de ska vara klädda och visar på så sätt hur sekulariserade de är. De har valt att köra bil och ändå ha på sig traditionella kläder.¹⁰⁰

Vidare forskning i ämnet hade kunnat göras med fler fotografer och en längre tidsperiod. Det hade kunnat visa mer hur ackulturationen och förtrycket påverkat hur ursprungsbefolkningen porträtterats genom åren. Det hade även varit intressant att studera hur den amerikanska ursprungsbefolkningen porträtteras idag och hur förtrycket ser ut idag.

Avslutningsvis går det att konstatera att precis som uppsatsens inledande ord att en bild säger mer än 1000 ord, verkligen stämmer. Det faktum att en åskådare kan avläsa en känsla eller en sinnesro bara genom att titta på ett fotografi, säger en hel del om det historiska värdet bilder lämnar efter sig.

¹⁰⁰ Bengal, 2020, s. 32–43.

5. Källförteckning och bilagor

Tryckta källor

Anderson, R.J, *Cleveland Indians To Change Team Name that the Franchise Has Had For Over A Century*, CBS Sports, 14 december, <https://www.etonline.com/cleveland-indians-to-change-team-name-that-the-franchise-has-used-for-more-than-a-century-157812> (2020-12-16).

Bengal, Rebecca, "To Walk in Both Worlds", *Aperture*, september 2020, nr: 240, <https://eds-a-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=10c7b267-3fc3-429b-8c8e-c2f1a7a65e0f%40sdc-v-sessmgr01> (2020-11-22).

Berger, Arthur Asa, *Kulturstudier: nyckelbegrepp för nybörjare*, Lund 1999.

Bignell, Jonathan, *Media Semiotics: An introduction*, Manchester, 1997.

Cartwright Lisa, Sturken Marita, *Practises of Looking: An Introduction to Visual Culture*, New York 2001.

Curtis, Edward, *The North American Indian: The Complete Portfolios*, Köln 1997.

Edwards, Steve, *Fotografi: en introduktion*, Litauen 2007.

Egan, Shannon, ""Yet in a Primitive Condition": Edward S Curtis's North American Indian" *American Art*, vol 20/nr 3, hösten 2006, <https://www.doi.org/10.1086/511095> (2020-11-29).

Eriksson, Yvonne, *Bildens tysta budskap: interaktion mellan bild och text*, Falun 2009.

Eriksson Yvonne, Göthlund Anette, *Möten med bilder*, Polen 2008.

Evans Jessica, Hall Stuart & Nixon Sean, *Representation Storbritannien* 2013.

Flynn, Stephen V, Olson, Seth D, Yellig, Adriana D, "American Indian Acculturation: Tribal Lands to Predominately White Postsecondary Settings", *Journal of Counseling and Development*, vol 92, juni 2014, <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2014.00156.x> (2020-12-07).

Garrett, Michael Tlanusta, Pichette, Eugene F, "Red as an Apple: Native American Acculturation and Counseling With or Without Reservation", *Journal of Counseling and Development*, vol 78/nr 1, vinter 2000, <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2000.tb02554.x> (2020-12).

Gaffney, Dennis, "Counting Coup (Counting What?)", *Antique Roadshows* (PBS), 2006 April, <https://www.pbs.org/wgbh/roadshow/stories/articles/2006/4/24/counting-coups> (2020-12-29).

Glauner, Lindsay, "The Need for Accountability and Reparations: 1830-1976 the United States Government's Role in the Promotion, Implementation, and Execution of the Crime of

Genocide against Native American”, *Symposium- The end of Adolescence*, vol 51/nr 3, våren 2002, <https://core.ac.uk/download/pdf/232967015.pdf> (2020-12-16).

Hylland Eriksen Thomas, Schober Elisabeth (red), *Identity Destabilised: Living in an Overheated World*, London 2016.

Kearney Amanda, ”Cultural Wounding and Healing: Change as Ongoing Cultural Production in a Remote Indigenous Australian Community”, Hylland Eriksen Thomas, Schober Elisabeth (red), 2016.

Kilroy-Ewbank Lauren, Featherd War Bonnet, *Art and humanities- Art of the Americas to World War I- Native American Art after 1600*, (inget datum), <https://www.khanacademy.org/humanities/art-americas/native-north-america/native-american-west/a/feathered-war-bonnet> (2020-11-05).

King Gilbert, ”Edward Curtis’ Epic Project to Photograph Native Americans”, *Smithsonian Magazine*, mars 2012, <https://www.smithsonianmag.com/history/edward-curtis-epic-project-to-photograph-native-americans-162523282/>, (2020-11-03).

Kjørup, Søren, *Semiotik*, Lund 2004.

Lennartsson, Malin, ”Falken och liksvepningen”, Mats Trondman & Malin Lennartsson (red) *Auktoritet*, Göteborg 2017.

Linsroth, J.P. ”Why Natives in US Support Black Lives matter”, *Counterpunch*, juni 2020, <https://www.counterpunch.org/2020/06/26/what-natives-in-the-us-support-black-lives-matter/>, (2020-11-02).

Loomba, Ania, *Kolonialism/postkolonialism: en introduktion till ett forskningsfält*, Stockholm, 2005.

Maxwell, Anne, *Colonial Photography & Exhibition: Representations of the ’Native’ People and the Making of European Identities*, London 1999.

Parezo, Nancy, ”The Indian Fashion Show: Fighting Cultural Stereotypes with Gender”, *Journal of Anthropological Research*, vol 69/nr 3, hösten 2013. <https://www.jstor-org.ludwig.lub.lu.se/stable/24393652> (2020-12-01).

Rivo, Steve, ”The Earliest Photos of Native Americans: A Jewish photographer’s nearly forgotten portraits of Cheyenne Indians provide a crucial bridge to history”, *The Saturday Evening Post*, oktober 2020, <https://www.saturdayeveningpost.com/2020/10/earliest-photos-of-native-americans/> (2020-11-05).

Smith, Laura E., *Hoorace Poolaw: Photographer of American Indian Modernity*, Nebraska 2016.

Sontag, Susan, *On Photography*, London 2008.

Tripathy, Jyotirmaya, "Postcolonialism and the Native American Experience: A Theoretical perspective", *Asiatic: IIUM Journal of English Language and Literature*, juni; vol 3/nr 1, 2009, https://www.academia.edu/1451106/Postcolonialism_and_the_Native_American_Experience_A_Theoretical_Perspective (2020-11-26).

Waldman, Carl, *Encyclopedia of Native American Tribes*, Hongkong 1988.

Zamir, Shamoan, "Native Agency and the Making of "The North American Indian": Alexander B. Upshaw and Edward Curtis", *American Indian Quarterly*, vol 31/nr 4, hösten 2007, <https://www.doi.org/10.1353/aiq.2007.0042> (2020-11-05).

Zakia, Richard D, *Perception and Imaging: Photography- A way of Seeing*, Kina, 2007.

Internet

BIA definition, <https://www.bia.gov/frequently-asked-questions> (2020-12-16).

Nationalencyklopedin <https://www-ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/squaw> (2020-12-01).

Rudyard Kiplings dikt "White Man's Burden"
<https://ux1.eiu.edu/nekey/syllabi/british/kipling1899.pdf> (2020-12-17).

Förklaring till en skalptröja <https://amhistory.si.edu/militaryhistory/collection/object.asp?ID=676>
(2020-12-25).

Kinesiskt ordspråk <https://www.phrases.org.uk/meanings/a-picture-is-worth-a-thousand-words.html>, (2020-11-02).

Artikel (utan sidor och författare) <https://varldenshistoria.se/kultur/arkeologi/stenaalderns-konstnarliga-mysterium>, (2020-11-02).

Digitala galleri till fotografierna

<https://www.edwardscurtis.com/> , (2020-12-19).

<https://americanindian.si.edu/explore/exhibitions/item?id=899>, (2020-12-19).

<https://www.semanticscholar.org/paper/Modernity%2C-multiples%2C-and-masculinity-Horace-of-men-Smith/e428ab3fd3133a93f203f919c768613e7d1a6d64> (2020-12-30).

Det inskannade fotografiet kommer från Laura Smiths bok *Hoorace Poolaw: Photographer of American Indian Modernity*, Nebraska 2016.

Bilagor

Bilaga 1: High Hawk

Bilaga 2: Tre Soiux hövdingar

Bilaga 3: Arikara Chief Sitting Bear

Bilaga 4:
Hamasaka

Bilaga 5: Sindy och Hannah

Bilaga 6: Haun-gooah Silver Horn

Bilaga 7: To-ga-mote (Dismounts in front) och Kaun-to-hup (Likes to Trade)

Bilaga 8: Kiowa Geroge & Tsomah

FIG. 12. Horace Poolaw. Kiowa George and Tsomah, Mountain View, Oklahoma, c. 1928.
Courtesy Horace Poolaw Estate.